

Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 30 липня – 6 серпня 2015 року № 31–32 (610–611)

ТИСЯЧОЛІТНЯ СПАДЩИНА УКРАЇНИ

28 липня український народ відзначав 1027-у річницю хрещення України-Русі й тисячоліття по смерті князя Володимира Великого. Урочистості відбувалися на Володимирській гірці. Президент Петро Порошенко назвав хрещення Київської Русі цивілізаційним вибором князя Володимира. Він звернувся до членів Всеукраїнської ради церков із проханням молитися за Україну, процитувавши Митрополита Іларіона, – «Тих, що йдуть на нас раттю, прожени, ворожі країни усмири, мир утверди».

Посприяти, але не тиснути пообіцяв Президент у справі створення в Україні помісної православної церкви. У переважній більшості промов на Володимирській гірці тема об'єднання православних в Україні була наскрізною.

Першим із усіх присутніх на урочистостях представників українського православ'я виступив Патріарх УПЦ КП Філарет. Він, зокрема, наголосив на тому, що Україна сьогодні вшановує тисячоліття по смерті Володимира Великого тому, що київський князь «не помилився в історії, а обрав вірний шлях». Патріарх зазначив: «Володимир вчить нас: треба йти в Європу. Бо вона християнська, демократична».

В урочистостях взяли участь представники вселенського патріарха Константинопольського Варфоломія Першого, Митрополити США й діаспори Антоній та Канади Юрій.

Молитву за Україну виголосив Патріарх УПЦ КП Філарет.

ПОДІЯ

Постав пам'ятник Митрополитові Андрею Шептицькому

У Львові 29 липня урочисто відкрили пам'ятник Митрополитові Андрею Шептицькому, 150-річчя якого відзначають на церковному та державному рівні. На відкриття пам'ятника великому українцеві приїхав і Президент України Петро Порошенко.

Пам'ятник Митрополиту Шептицького встановлено навпроти архикатедрального собору св.Юра. Урочисте відкриття монументу розпочалася із виконання Гімну України. Першим до присутніх звернувся Петро Порошенко: «Сьогодні ми з вами відновлюємо історичну справедливість і нарешті відкриваємо монумент Шептицькому у Львові. Та найкращий пам'ятник владиці – це незалежна Україна, яка крокує до родини європейських народів».

Патріарх УГКЦ Святослав (Шевчук) відкриття монументу праведному Митрополитові назав історичною подією. Глава УГКЦ нагадав, що постамент у нинішньому вигляді був встановлений за життя Митрополита Шептицького восени 1932 року у греко-католицькій академії. У 1945 році пам'ятник Митрополитові Андрею, як і більшість львівських пам'ятників, знищили. Ще один монумент Шептицькому авторства Сергія Литвиненка у 1935 році встановили на подвір'ї Національного музею, але і його теж знищила радянська влада.

Після чину освячення пам'ятника митрополит Львівський УГКЦ Ігор (Возьняк) подякував усім, хто долучився до створення монументу, тим, хто поширював ідеї владики Андрея, та людям на площі.

Автором пам'ятника є скульптор Андрій Коверко, проектанти – архітектори Ігор Кузьмак та Михайло Федик. Скульптура Митрополита вилита з бронзи. Її висота – 3,6 м. Владика Андрей зображений у монашій рясі, підперезаний шкіряним ременем. Голова у нього трохи похилена. В одній руці він тримає хрест, іншою опирається на стелу.

В урочистостях з нагоди відкриття пам'ятника Митрополитові взяли участь члени Конгресу Українських Націоналістів, зокрема, народний депутат України Андрій Лопушанський.

(*Чит. 5 стор.*)

АНОНС

ГОМІН БЕСКИДІВ

У складний час небезпеки та зовнішньої загрози, ми, українці, повинні бути максимально згуртованими, відкинути усі внутрішні незгоди та протиріччя. Ми маємо виступити єдиною згуртованою силою проти агресора та дати рішучу відсіч і внутрішній, і зовнішній окупації у всіх куточках нашої Батьківщини, і на її сході, і на її заході. Редакція газети «Нація і Держава» закликає усі здорові, патріотично налаштовані українські сили об'єднатись навколо спільної цілі, відродження та поширення Української національної ідеї.

З цією метою, на сторінках нашої газети започатковується видання регіональної вкладки «Гомін Бескидів», у якій будуть оприлюднюватися думки свідомих та активних українців з Карпатської частини Львівщини, а саме, зі Старосамбірщини, Турківщини, Сколівщини та м.Самбора. Уже скоро бойківчани матимуть нову можливість знати більше про свій край та стати безпосередніми учасниками творення власного, близького їм інформаційного ресурсу – цілком доступного для них. Так, тижневик «Нація і Держава» із вкладкою «Гомін Бескидів» жителі гірського краю зможуть одержати в кожному містечку, селищі і селі.

(*Чит. 5–8, 12 стор.*)

ПОЗИЦІЯ

Степан Брацюнь: «Так де ж наш новий і праведний закон?..»

Суттєве реформування виборчого законодавства відбулося в умовах оголошеної конституційної реформи, курсу на об'єднання територіальних громад та фактичного старту місцевої виборчої кампанії.

Безумовно, Україна потребувала прийняття нового закону про місцеві вибори, але такого, який би забезпечив обрання влади на місцях чесно та демократично. В часі виборів до Верховної Ради у програмах провладних політичних партій одним із перших пунктів початку законодавчої діяльності була обіцянка прийняття нового демократичного Виборчого Кодексу, який би гарантував право українського народу на формування влади і чесно забезпечував би його волевиявлення. «Так де ж наш новий і праведний закон?…» Пройшло більше ніж півроку і цей важливий та довгоочікуваний закон змушені були приймати похапцем, мотивуючи свою бездіяльність кризою в економіці та війною на Сході.

На жаль, критику та зауваження багатьох політичних експертів, громадських діячів та активістів народні обранці почули частково. Лише частково взяли до уваги і Заяву Конгресу Українських Націоналістів щодо законопроекту про місцеві вибори. Змушений констатувати, що новий закон не вирішує тих головних проблем, які виникали протягом останніх місцевих виборів, і, зокрема, питання масових фальсифікацій та підкупу виборців.

Зважаючи, що Конгрес Українських Націоналістів – це політична партія, яка протягом усієї своєї історії відстоювала розвиток та інтереси Української держави і жодного разу не змінювала ідеологічну позицію – ми йдемо на вибори, чітко розуміючи ті жорсткі умови, в які нас ставить новий закон. Ми будемо відстоювати присутність наших представників, відданих та чесних патріотів, у місцевих органах влади. Конгресівці звикли боротися за побудову та розвиток правової, європейської, національної держави за будь-яких умов і при будь-якій владі. Як би пафосно це не звучало, але для нас Нація і Держава – це не тільки ідеологічні постулати. Це інституції, що базуються на принципах вікових чеснот українських націоналістів: боротьба за волю, честь і справедливість.

Україна перебуває в умовах війни та глибокої економічної кризи, що морально зобов'язує політичні партії бути максимально чесними зі своїм народом. Основна мета Революції Гідності – ліквідація олігархічної системи, демонополізація політики та економіки – ще не виконана. Визначившись йти до виконання цієї мети, зібравши армію однодумців, забувши про олігархів і їх гроші, – український народ зобов'язаний перемогти!

Слава Україні! Героям слава!

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

НЕСКОРЕНА

БЕЗ ПРАВА НАДІЇ НА ДІЇ

Кремль придумав для української льотчиці нові випробування

Навколо справи Надії Савченко досі не вщухають пристрасті, пов'язані з її етапуванням до Ростовської області. Оскільки у містечку Донецьк немає слідчого ізолятора, українку до судового засідання 30 липня триматимуть у Новочеркаському СІЗО. Захист української льотчиці стурбований таким рішенням російської прокуратури і вважає, що це не тільки ускладнює контакти з підзахисною, а й може зашкодити її здоров'ю. «Це, щонайменше, дивне рішення – розмістити Надію за дві години їзди від Донецька. А її возитимуть в автозаці, а не у вертольоті, по 30-градусній спеці. Якщо засідання призначать на 9–10-ту годину, то вона має бути готовою до від'їзду вже о 6-й. Збір, перевірка, очікування – непроста процедура. Все це може погано позначитися на її здоров'ї», – каже захисник льотчиці Марк Фейгін. Адвокат зазначає: якщо судова влада не змінить нинішнє місце утримання Савченко на інше, поближче до суду, захист кваліфікуватиме такі дії як спробу максимальної ізоляції українки. Попри стурбованість адвокатів, сама Савченко не має скарг на умови в СІЗО, а свій стан здоров'я оцінює як задовільний.

Наразі європейські парламентарії готують російські візи, аби летіти на суд, є сподівання на присутність закордонної преси під час судового засідання. «За цей рік я зрозумів, що єдине, чого боїться Росія, – це розголосу. Це, по суті, Радянський Союз, де людей саджають за перепост слів на підтримку України в соціальних мережах. Там ненавидять, коли їх брудну білизну, а чистого у них немає, витягають назовні і показують, що вони брешуть. Вони бояться, щоб не сколихнули свідомість їхнього народу, їм потрібно, щоб раби сиділи тихо. Тому вони намагаються заховати наших людей, перетягти їх у якийсь малесенький Донецьк Ростовської області. Тут ще гра слів – усі думають, що це в нашому Донецьку, який уже став Ростовською областю. Це теж, напевно, продумана російською стороною ситуація», – пише журналіст Дмитро Гордон.

Тим часом у Ростові в Північно-Кавказькому окружному військовому суді розпочали судове слухання у так званій «Кримській справі». Суд провів допит декількох свідків звинувачення у справі про теракти в Криму. За даними Слідчого комітету Росії, Олег Сенцов нібито створив у Криму терористичне співтовариство, яке було структурним підрозділом забороненого в РФ «Правого сектору» з метою виходу півострова зі складу Росії. За словами одного зі свідків, невідомі облили двері будівлі «Російської громади Криму» запалювальною рідиною і підпалили. Інший свідок повідомив, що в будівлі відділення партії «Єдина Росія» кувалдою було розбите вікно.

Під час наступного засідання суду буде допитано свідка, який, за версією звинувачення, передавав учасникам «кримського терористичного співтовариства» муляжі вибухових пристроїв. А вже 30 липня в суді допитають засуджених Генадія Афанасьєва та Олексія Чернія, які погодилися співпрацювати зі слідством і отримали по сім років позбавлення волі. До слова, головуючий суддя Сергій Михайлюк затвердив щільний графік засідань: справи Сенцова і Кольченка будуть розглядати в режимі повного робочого тижня.

Олена КАПНІК
УМ, ч. 100

ОФІЦІЙНО

ЗАЯВА-ЗВЕРНЕННЯ

Конгресу Українських Націоналістів

Президентові України
Порошенку П.О.;
Прем'єр-міністру України
Яценюку А.П.;
Голові Верховної Ради України
Гройсману В.Б.;
Народним депутатам України

Повторно звернутися до Вас нас змусило намагання реалізувати плани Міністерства енергетики та вугільної промисловості України щодо закриття десятків ніби-то «нерентабельних» шахт, поглиблення кризових явищ у вугільній галузі України, системна корупція та паразитування вузького кола керівництва державних шахт на бюджетних дотаціях, які призвели до зрозумілих вимог шахтарів, а також оприлюднення Міненерговугіллям деструктивної в своїй основі Програми реформування роботи державних підприємств вугільної галузі України. Суть зазначеної Програми зводиться до масової консервації та закриття так званих «нерентабельних» шахт, масового звільнення шахтарів «на всіх етапах оптимізації роботи державних підприємств вугільної галузі», що може призвести до значних соціальних катаклізмів з непередбачуваними наслідками.

Тому задля захисту національного виробника, обеззброєння деструктивних сил на Донбасі та інших вугільних регіонах України, забезпечення справедливого доступу громадян до економічних ресурсів держави та розподілу національного багатства, упередження масштабних соціальних катаклізмів Конгрес Українських Націоналістів пропонує та вимагає:

1. Забезпечити роздержавлення державних вугільних шахт, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях та всіх шахт, що підлягають закриттю.

Для реалізації роздержавлення насамперед:

Безкоштовно передати майнові комплекси, права користування надрами та балансові запаси вугілля відповідних шахт у виключне управління трудовим колективам цих шахт.

Провести трудовими колективами шахт, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях та всіх тих шахт, що підлягають закриттю, вибори Рад трудових колективів з наділенням їх функцією головного розпорядника з правом найму менеджерського та інженерно-технічного персоналу. Забезпечити визначення чисельності працюючих на шахтах виключно загальними зборами трудових колективів.

Організувати оперативне підписання Радами трудових колективів відповідних договорів з Міністерством енергетики та вугільної промисловості України.

Надати права Радам трудових колективів створювати Територіальні комітети для вирішення спільних питань роздержавлених шахт.

Для підтримки національних шахтарів, національної вугледобувної галузі на тимчасово окупованих територіях надати право споживачам вугілля закуповувати його безпосередньо у Рад трудових колективів шахт з оплатою на рахунки, відкриті на неокупованій території України.

Встановити для роздержавлених шахт диференційовану плату в державний бюджет України за користування надрами. Вважати несплату або перешкоджання сплати за користування надрами в державний бюджет України кримінальним злочином проти держави Україна.

Надати право трудовим колективам шахтарів, які знаходяться на тимчасово окупованих територіях України для захисту шахтного майна, видобутого вугілля, його доставки покупцям та споживачам, збереження результатів своєї важкої праці створювати добровольчі озброєні загони самооборони – Добровольчі шахтарські дружини.

2. Для запобігання корупції, встановлення справедливої ринкової ціни на видобуте вугілля, доступу трудових колективів шахтарів до ціноутворення та прибутку шахт всі операції щодо закупівлі вугілля проводити через вугільну біржу, створену за зразком European Energy Exchange (EEX) у Ляйпцігу (ФРН).

3. Для енергетичних потреб України затвердити спеціальну ціну на вугілля вищої якості при нульовій ставці ПДВ у сумі 3025 грн з встановленням понижаючих коефіцієнтів щодо якості: зольності, вологості, вмісту сірки, калорійності, фракційності.

4. Терміново ввести в дію запропоновані заходи Указом Президента України з подальшою деталізацією Постановою Кабінету міністрів України, а при необхідності – оперативною підготовкою та прийняттям змін і доповнень до законодавства України.

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

ПОГЛЯД

РОСІЯ БОЇТЬСЯ МІЖНАРОДНОГО ТРИБУНАЛУ У СПРАВІ «БОЇНГА»

Володимир ВАСИЛЕНКО, український правознавець-міжнародник, Надзвичайний і Повноважний Посол України, професор

Для України головним завданням міжнародного трибуналу у справі загибелі літака Малайзійських авіаліній є встановлення винуватців загибелі майже трьохсот людей. Це мало б велике значення для усвідомлення світовою спільнотою відповідальності Росії і за агресію щодо України. Подальшими кроками України мали б бути позови до Росії у справі відшкодування збитків, завданих російською агресією. Але першим кроком на цьому довгому шляху мала б бути резолюція ООН щодо створення міжнародного трибуналу у справі малайзійського літака.

Специфіка цієї резолюції полягає в тому, що ключовим є посилання на главу сьому статуту ООН. У главі сьомій ідеться про дії, які повинна вживати Рада безпеки ООН, коли якась держава чинить акт агресії, та виникає загроза загальному миру і безпеці. Якщо Росія заблокує рішення Ради безпеки про створення Міжнародного трибуналу для розгляду справи у зв'язку з загибеллю малайзійського літака, то тоді Генеральна асамблея ООН може ухвалити, відповідно, резолюцію про створення такого трибуналу, діючи на підставі резолюції Генеральної асамблеї ООН, яка була ухвалена ще в 1950 році під назвою «Об'єднання заради миру». Для ухвалення такого рішення необхідно, щоб за резолюцію ООН проголосували дві третини членів організації.

Справа тут не лише в покаранні. Справа у встановленні істини. І якщо буде встановлено, що «Боїнг» був збитий російською ракетою, якою керували військовослужбовці з Росії, то це означає, що відповідальність за цей злочинний акт несе Росія як держава з одного боку, а з іншого боку, особисту кримінальну відповідальність несуть ті особи, які безпосередньо керували тією ракетною системою. Тобто, на міжнародному рівні буде встановлено факт участі Росії як держави у вчиненні цього злочину і військовослужбовців російських Збройних сил як фізичних посадових осіб, які вчинили злочин.

І це дуже важливо для усвідомлення усією міжнародною спільнотою. Це створить правову підставу для формальних звинувачень до Росії як держави і вимог видати усіх тих фізичних осіб для покарання. А чи буде це реалізовано – вже справа міжнародної спільноти. І реалізація відповідальності на підставі норм права залежатиме від того, наскільки міжнародна спільнота проявить рішучість і політичну волю, застосувати щодо Росії примус, аби змусити її нести відповідальність.

Укрінформ

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Дніпродзержинськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Дніпропетровськ	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Хомич Іван	8-095-92-66-154
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Парфенюк Василь	(067) 294-85-84
Полтава	Паламарчук Дмитро	(050) 171-63-49
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 54-64-07
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(050) 540-16-81, (097) 235-60-20
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

НА ПУЛЬСІ

ТРИВОЖНЕ ЛІТО 2015-ГО

Україно моя! Мені в світі нічого
не треба,
Тільки б голос твій чути
і ніжність твою берегти.
Андрій Малишко

Минулого тижня в Україні відбулася низка знакових і тривожних подій. Новинарями переважно виступали представники влади – то гучними, аж фальцетного штибу заявами, то блюзнірськими вчинками під супровід бундючних філіппік. Нижче згадаємо про той набір олжі і фальші. Він викликає чимало сумнівів і підозр, які хочеться негайно відкинути, – надто глибокий дисонанс пролягає між тими, для кого Україна понад усе, і тими, для кого понад усе – влада. Чи гроші. Ми неохоче про це говоримо, бо хочемо вірити в краще? І слово «зрада» (змова) мимохіть викреслюємо з нашого лексикону… Втім, завжди знайдеться людина, яка озвучить свої і наші думки.

ЧИ ІСНУЄ ТАЄМНА УГОДА?

Відгомін мукачівських подій вразив патріотичний Київ. А 21 липня в столиці відбувся з'їзд «Правого сектора» і ним же ініційоване віче. Форум проходив у закритому режимі, його рішення партія виклала стисло: «ПС» не братиме участі в місцевих виборах, натомість ініціює референдум про народну недовіру владі, пропонує легалізувати ДУК і інші добровольчі формування, вимагає від влади визнати, що на Донбасі – війна, а не АТО, і перейменовує себе в Національно-визвольний рух.

А вже «інсайдери» цитують фрагменти промови Дмитра Яроша на з'їзді. Як відомо, секретар Державного департаменту США Джон Керрі заявив, що між президентами України і Росії є угода, яка доповнює мінські домовленості. Ярош вважає, що на вимогу Путіна в Україні переслідують добровольців. «Необхідність приборкати народ України – цитує Дмитра Яроша «Газета по українськи», – і є, по суті, об'єктом таємних домовленостей між Путіним, Порошенком, європейцями та американцями. Український народ, уособлення волі і прагнень якого стали добровольчий та волонтерський рухи, є єдиною силою, яка не допустить зради державних інтересів, втрати суверенітету і території».

ПІД «ПРИЦІЛОМ» ВЛАДИ – ДОБРОВОЛЬЧІ БАТАЛЬЙОНИ. ЧОМУ?

«Зачистки» українського патріотичного сегменту, насамперед, «на лінії вогню», вже давно стали сумною реальністю. Влада, яка старанно забезпечувала «зелений коридор» для втечі Януковича та його поплічників, терпляче чекала, поки повирішують свої справи в Україні і чкурнуть за кордон брати Клюєви, Табачник, Ставицький, продажні судді і прокурори, щоб аж тоді оголосити їх у розшук, влада, яка не посадила за грати жодного з тих, які віддавали накази на розстріл Майдану, а навпаки – сприяла їхній втечі, раптом продемонструвала не властиву їй бурхливу діяльність у клепанні компроматів і переслідуванні добровольчих батальйонів. І не лише їх. А кожного, хто в «розстрільному» списку Путіна значився під відповідним номером – як особистий ворог. Нагадати вам, з кого почалася і на кому ж завершилася в Україні деолігархізація? Отож бо.

Але ми – про добровольців, які з Майдану пішли на фронт. Втративши сумління перед світлої пам'яті Героями Небесної Сотні і полеглими на Донбасі воїнами, загубивши страх перед Всевишнім, наші правителі взялися за українських патріотів, які першими стали на прю з російськими окупантами. Добровольчі батальйони влада намагалася розпустити, розпорошити, спровокувати, дискредитувати, найактивніших і непохитно вмотивованих бійців – посадити за грати. Так, колишньому комбатові «Айдара» висунуто звинувачення в організації… бандформування. Несусвітні речі взялися інкримінувати найбоєздатнішим добровольчим підрозділам – батальйону «Донбас», полку «Азов». Для дискредитації останнього, не без допомоги путінських геббельс – пропагандистів, підпрягли навіть західних журналістів і звинуватили полк у «неправильній» символіці. Не так давно базу ДУК «Правий сектор» за наказом військового командування оточили озброєні до зубів новобранці. Очевидці кажуть, що такого модерного озброєння на передовій ще не бачили…

ЗАМОВНИКІВ УБИВСТВА ШУКАЙТЕ В КРЕМЛІ

Навіть убивство О. Бузини, всупереч свідченням очевидців і логіці здорового глузду, «повісили» на патріотів, які за покликом сумління воювали в АТО, й бридкі філіппіки цього чоловіка могли викликати в них хіба що огиду – якщо вони взагалі щось про них знали – а то й співчуття. Адже з Бузини зробили публічне посміховище. Під маскою «свободи слова» його водили по різних ток-шоу люди, які з маніакальною насолодою спостерігали, як той паплюжить українців і їхні святині. По суті Бузина задовольняв хіть садистів, які одержували задоволення від публічних знущань над гідністю 50-мільйонної нації, яка у своїй державі не мала права на захист, а кожна така спроба трактувалася як ксенофобія, нацизм, фашизм і т. п.

Кому потрібна була смерть О. Бузини? Тільки Кремлю і тільки з однією метою – дискредитувати український патріотичний рух. Путінські карателі вирок виконали без особливої ретельності, сяк-так склепали «докази» причетності до злочину українських добровольців, дарма що ті в той час перебували на фронті. Втім, цілком можливо, реальні вбивці не ускладнювали собі справу ще й підкиданням лжедоказів. Вони могли вигулькнути під час «слідчих дій» – якщо на те була воля Путіна і не денебудь, а в Мінську, компрометувати добровольців, волонтерів, усіх, хто себе ідентифікує з українством. Нещасний О.Бузина став жертвою безумних апологетів ідей «руского міра», задля якого так старався.

СТРАТИ В КРАЇНІ, ДЕРЖАВНОЮ ПОЛІТИКОЮ ЯКОЇ Є ТЕРОРИЗМ

Причетність російських спецслужб до резонансних убивств, провокацій, вибухів така очевидна, що її вже й не обговорюють, а лише констатують як факт. Країна, в якій тероризм возведено в ранг державної політики і яку практично 15 років очолює особа з маніакальними прикметами серійного вбивці, сьогодні шантажує ядерними ударами світ, тримаючи його в напрузі і страху. Рахуватися з власним народом ні Путіну, ні його сатрапам і в голову не приходить, мовляв, сьогодні понад 80 відсотків росіян підтримують В.В.П., а завтра – всі 90, а треба, то й всі 100 відсотків забезпечать кадировці, яких у ролі професійних катів запускають на запідозрені в нелояльності до влади райони чи міста.

Сам Кадиров розпеченим залізом витравлює із своїх бойовиків залишки людяності, вдаючись до нечуваних звірств і публічних страт. Коли Путін, знущаючись над чеченцями, відправив до України загони кадировців, яким була відведена чітка роль диких різників, деякі чеченські родини зробили спробу врятувати своїх синів від військової служби. Звірячий оскал Кадирова перевершив «винахідливість» найвідоміших тиранів планети. За його наказом хлопців привезли в улюблене місце відпочинку путінського холуя – до звіринця. Їх кидали в клітки на розтерзання диким звірям, а за «процесом» спостерігав сам нелюд. Кажуть, що коли навіть тигр у нерішучості спинився перед черговим смертником, Кадиров кинувся власноруч дрочити звіра, а потім зайшовся сатанинським реготом, шаленів від радості, давився слюною, споглядаючи за актом страти. Чи бере участь у смертельних оргіях свого соратника Путін? Цілком можливо.

НІЯКОМУ ПУТІНУ НЕ ЗДОЛАТИ УКРАЇНЦІВ...

Нема підстав сумніватися в тому, що для Путіна знищення добровольчих формувань, вмотивованих воїнів, українського патріотичного сегменту загалом – завдання першочергове. Інша річ – наважитися висувати такі вимоги Президентові України. Адже сам факт їх обговорення – це вже зрада найкращих синів і дочок українського народу. Запропонувати таке Порошенкові означає опустити його нижче плінтуса, принизити націю та її державу. Ганьба і безчестя, погодьтеся, страшніші від смерті, тому реакція українського Президента мала б бути категорично негативною та різкою.

І не треба нам надривних речитативів про те, як влада дорожить життям українців. Це брехня! Якби дорожила, то трагедії під Іловайськом, Дебальцевим, загибель десантників у збитому літаку були б розслідувані. Якби дорожила, то корупції в силових структурах було б покладено край протягом тижня; за виділені з бюджету кошти, враховуючи потужний інтелект в нашій «оборонці», можна було б створити надсучасну зброю для армії, а не стояти в позі прохача перед Заходом.

Ніякому Путіну не здолати українців, якщо цьому не сприятиме перепуджена командна верхівка. Зверніть увагу, що голосіння на кшталт «встояти не було сили» озвучують напомаджені депутати і аж ніяк – не воїни з передової, які однозначно заявляють: «Не заважайте нам перемагати ворога!» Вони також дорожать своїм життям, але Україною – куди більше.

За рік часу ми вже мали б озброїти свою армію до зубів – власною зброєю власних розробок. Де взяти необхідні кошти, наші правителі чудово знають.

І все-таки… Чи насмілився Путін запропонувати Президентові України зраду?

Ольга ДМИТРЕНКО

НА ЧАТАХ

НАЗРІВАЄ ЗДАЧА ШИРОКИНОГО?

Вперше з лютого цього року, коли після наступальних дій полку «Азов» село Широкине опинилось під контролем українських військ, основними силами, які триматимуть оборону в населеному пункті, будуть не добровольці, а військові Збройних сил України. Зокрема, йдеться про очаківський батальйон морської піхоти. До цього позиції, змінюючи один одного кожні п'ять днів, утримували батальйон «Донбас» та полк «Азов».

Остання наразі ротація донбасівців закінчилася 28 липня. Наказу заступати на передові позиції в «Азові» вже не отримували. Чи зможуть повернутись в Широкине, в полку наразі не знають. Жодних пояснень від керівництва сектору щодо змін не отримували, пояснив прес-секретар підрозділу Степан Байда.

«Всі підрозділи, які належать до компетенції МВС, були виведені з передових позицій. «Азов» отримав наказ, коли його там навіть не було. Ми, хоч такого рішення не підтримуємо, наказ виконати змушені. І відповідальність за це бере начальник Генштабу Віктор Муженко і Президент», – заявив Байда.

Самі добровольці пов'язують нововведення з домовленостями щодо демілітаризації Широкиного. Як відомо, Тристороння контактна група з врегулювання ситуації на Донбасі невдовзі повинна підписати угоду про створення 30-кілометрової буферної зони, з якої сторони конфлікту повинні вивести важке озброєння калібром менше 100 міліметрів.

Як заявляють у штабі АТО, військові не залишатимуть Широкине. Оборону триматимуть з стрілецькою зброєю. Водночас, як заявив речник Адміністрації Президента з питань АТО Андрій Лисенко, готуються і до можливих порушень домовленостей з боку сепаратистів.

«Зважаючи на ту загрозу, яка зараз є, виходячи з моніторингу ситуації, а також інформації про наявність важкої техніки та артилерії з боку бойовиків, українське командування прийняло рішення про створення резерву негайного реагування, який застосують у випадку активних наступальних дій з боку ворога», – повідомив Лисенко.

Тим часом, бійці миколаївського батальйону морської піхоти вже встигли прийняти перший бій в Широкиному. Про нього Радіо Свобода розповів військовий журналіст Андрій Цаплієнко, який побував на передових позиціях морпіхів. З обох сторін застосовувалася стрілецька зброя. Обійшлось без втрат.

Є в миколаївців і певні проблеми на новому місці. Так, за інформацією журналіста, наразі бракує певної військової техніки та знання місцевості. Цаплієнко вважає, що в Широкиному перші кілька днів доречно було б застосувати практику спільного бойового чергування з добровольцями, аби морпіхи пристосувались до нового місця.

«Цього натомість не було зроблено і морським піхотинцям, наскільки я розумію, доводиться самим освоювати топографію Широкиного, небезпечні напрямки і обживати укріплені райони, які там є», – сказав журналіст.

Загалом же добровольці досить скептично ставляться до ідеї демілітаризації Широкиного. Командир батальйону «Донбас» Анатолій Виногродський вважає, що відведення озброєння з передових позицій може призвести до втрати контролю над Широкиним.

«Говорити зараз про демілітаризацію – це говорити про здачу наших територій. Ми вже демілітаризували Крим, Донецьк, Луганськ. Замість того, щоб вжити заходи і звільнити їх. Упродовж цього року ще жодного разу, ніякі домовленості росіянами і їхніми спільниками не були виконані», – заявив Виногродський.

Водночас, комбат «Донбасу» зазначив: якщо висоти біля Широкиного займуть сепаратисти, то Маріуполь, який розташований за двадцять кілометрів від цього села, буде відкритий для обстрілів з артилерії сепаратистів.

Радіо «Свобода»

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Фотовиставку «Злочин терористів ЛНР-ДНР проти людяності» має побачити світ

У четвер, 16 липня 2015 року, у Всеукраїнському прес-центрі інформаційного агентства «Укрінформ» відбулася прес-конференція Міжнародної антипутінської Коаліції «Стоп, фашизм в Росії» та презентація фотовиставки «Злочини терористів ЛНР-ДНР проти людяності», приурочена до річниці трагедії з малазійським Боїнгом. Захід пройшов за підтримки Конгресу Українських Націоналістів.

У прес-конференції взяли участь координатор Міжнародної антипутінської коаліції «Стоп, фашизм в Росії» Герман Обухов (США), Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь та заступник

начальника слідства СБУ Віталій Маяков *(див. світлину)*.

Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь повідомив, що докази злочинів терористів на Сході України, які представлені на виставці, планують показати у США, Німеччині та Англії з

метою привернути увагу світу до страшних злочинів, що відбуваються в наші дні на Донбасі.

Напередодні річниці трагедії, 17 липня, він висловив співчуття всім сім'ям загиблих від рук проросійських терористів та наголосив: «Російський імперіалізм сьогодні переслідує ідею панувати у світі. Ті злочини проти людства, які кояться зараз на Сході України, є справді серйозним викликом для всієї світової спільноти. І сьогодні ми повинні не просто співіснувати поруч з російським тероризмом, а маємо його якнайшвидше викоренити і побороти. Важливо, щоб такі зустрічі, і такі фотовиставки проводилися не тільки в Україні, а й у всьому світі»

Координатор фотовиставки та Міжнародної антипутінської коаліції «Стоп, фашизм в Росії» Герман Обухов зазначив, що на виставці «Злочини терористів ЛНР-ДНР проти людяності» представлені фото, зібрані з різних джерел за минулий рік, антипутінські плакати, речові докази із зони АТО та копії документів російських військовослужбовців, які потрапили в полон на території України. Значна частина фотовиставки присвячена трагедії малазійського Боїнга.

Обухов також підкреслив, що найближчим часом планується презентувати подібну виставку у західних країнах, «з метою показати, що таке війна на Сході, хто за неї несе відповідальність, показати докази та фото загибелі мирних людей і військових» та додав, що переговори щодо проведення виставки у Вашингтоні, Берліні, Лондоні та інших містах тривають.

Прес-служба КУН

АКЦІЯ ПРОТЕСТУ

Ніно Бурджанадзе – «персона non grata» в Україні?

17 липня в місті Києві, представники національно-демократичних політичних та громадських організацій, а саме: Конгресу Українських Націоналістів, Альянсу Балто-Чорноморських Націй, УНСО, Правого Сектора, а також ГО «Українсько-чеченська дружба», провели акцію протесту біля МЗС України з вимогою визнати екс-спікера грузинського парламенту Ніно Бурджанадзе «персоною non grata» в Україні.

Як стало відомо з багатьох офіційних джерел ЗМІ, лідер грузинської опозиції Ніно Бурджанадзе під час візиту у Москву прокоментувала ситуацію щодо півострова Крим. За її словами, можливість повернення півострова до складу України виключена. «Це – частина Росії», – підкреслила вона.

«Ми розглядаємо такий коментар одного з політичних лідерів грузинського народу, який завжди був дружнім українському, як зневагу до України, її суверенітету та боротьби українського народу на Сході України, де зараз гинуть українські і грузинські патріоти» – зазначив Голова Кримської організації Конгресу Українських Націоналістів Василь Овчарук.

До мітингувальників вийшов Міністр Закордонних Справ Павло Клімкін, якому мітингувальники, на чолі із співзасновницею Альянсу Балто-Чорноморських Націй і

грузинкою за походженням Тамар Шавладзе, передали звернення з вимогою визнати екс-спікера грузинського парламенту «персоною non grata» в Україні. Міністр МЗС пообіцяв вивчити ситуацію і відреагувати належним чином.

«Ніно Бурджанадзе «вислужилася» перед Путіним, заявляючи, що минулорічний референдум у Криму був законним та справедливим. Анексія Криму не визнана жодним міжнародним співтовариством, яке продовжує і сьогодні засуджувати цей ганебний акт порушення міжнародного права. Ключовими міжнародними організаціями визнано, що анексія українського Криму є прямим викликом міжнародній безпеці, міжнародному правопорядку, який захищає суверенітет та недоторканність кордонів усіх держав світу… Усі, хто вважає інакше і є прибічниками ворожої Росії – не мають права знаходитися на території України», – йдеться в тексті звернення.

Прес-служба КУН

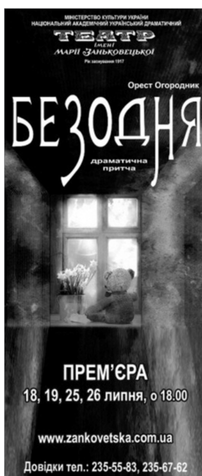
ПРЕМ'ЄРА

ЖИВИЙ ПРООБРАЗ СЬОГОДЕННЯ НА СЦЕНІ ТЕАТРУ

На сцені Львівського драматичного театру ім. М.Заньковецької пройшло багато цікавих змістовних спектаклів, один із яких – це остання прем'єра у цьому сезоні, на тему сучасної війни, тяжкої для переселенців з Донецька, Луганська та Криму. Та, на жаль, разом із біженцями проникли й люті вороги України, які спричиняють тепер масові диверсії, включаючи і західні області України, й навіть Львів...

Драма „Безодня", що проходить зараз на сцені театру – це відображення військової трагедії. Це смерті, які породила жорстока війна з Росією, це масова втрата рідних, це втрата насиджених місць. Як подолати, переосмислити цю прірву, що наступила у зв'язку з війною, як подолати протиріччя між людьми східних і західних областей – такою була думка і завдання автора п'єси „Безодня", режисера та актора цього театру Ореста Огородника. Безперечно, ця вистава залишає значний відбиток у серцях глядачів. Бо вона (постановка вистави) – живий прообраз сьогодення: війна та її тяжкі наслідки. Та ми мусимо знайти якийсь вихід (хоча б для двох різних сімей). Це взаємопримирення, це намагання осмислити тяжкі обставини – вимушені переселенці із обстрілюваних районів Донецька чи Луганська, як і всі українці, незалежно від регіону проживання, втрачають своїх синів у цій безглуздій битві, нав'язаній споконвічним, жорстоким північним сусідом.

Треба відзначити, що кожен, хто проглянув цю п'єсу, виходить з особливими емоціями, болем серця, оскільки це драматична притча – про життя як воно є. Артисти театру з глибокою проникливістю, розумінням та переживанням смислу сучасних подій, відобразили їх вповні на сцені своєю артистичною грою.

Особливо хочеться відзначити художнє оформлення (сценографію) твору О.Огородника на сцені театру. Сценограф – головний художник театру, лауреат національної премії ім. Т.Шевченка та премії імені В.Клеха (США) – Мирон Киприян, якому, між іншим, у липні цього року виповнюється... 85 років. То ж з роси Вам і води, шановний метре!

М.Киприян брав участь в оформленні понад 300 вистав за весь період своєї творчості. Це надзвичайно талановита, всесторонньо розвинута, глибоко культурна людина, мистецьки оформлені вистави котрого дуже виразисті, прекрасно художньо вирішені, відповідно до форми і змісту творів драматичного мистецтва, чи це української, чи зарубіжної класики.

У п'єсі О.Огородника „Безодня" художник М.Киприян показав з усією силою проникливість у зміст та ідею твору. В даному випадку сценографія повністю співзвучна з драматичністю твору. Тут голос художника звучить у свою потужну силу, зусилює враження представленої драми українського народу на сучасному етапі. Надзвичайно вдало використані елементи, висунені на перший план, які спливають з-під тернового вінка, що охопив всю карту України, символізуючи драматизм переживань народу. Особливо зворушують представлені криваві сльози – вдала знахідка митця, підсилена світловими ефектами кинутого на сцену світла рефлекторів.

Стремління українців до волі та незалежності вічне і непоборне. Відбиття цього – статуя Свободи, яка, однак і тепер охоплена тим же терновим вінком, як безвихідним обручем. Та десь там угорі сцени – кинуте гроно білосніжних квіток, що символізують надію, яка ще залишилась, на нове, ясне, чисте, краще життя на землі. Важкі події війни, що руйнують Україну зображено у заставках на передньому плані, які зв'язані з трагічними подіями загибелі мужніх вояків „Небесної Сотні". В пересувних декораціях представлені то фрагменти битв, то прекрасні обрії української природи, які ще (на щастя) не сплюндровані важким посохом нав'язаної нам беззмістовної, жорстокої війни.

У виставі прозвучали й музичні композиції гурту „Океан Ельзи" та Ніни Матвієнко для підсилення враження від змісту представленої драматичної притчі.

Спектакль, безперечно, заслуговує на увагу. Про це засвідчили численні овації та вигуки „браво!" Зміст свіжий, цікавий, захоплюючий своїми змінними настроями – від сумного, трагічного (втрати наших воїнів, вимушених переселень десятків тисяч людей), до більш світлого, радісного, дотепного з представленням різних доль людей, різних ментальностей, переконань. Та автор підводить нас до бажаних висновків, що відображені у сценах: перейдімо від ненависті до примирення, бо війна – найгірше, найстрашніше лихо для усіх...

ГЕРОЯМ СЛАВА!

Поранений в бою юнак –
Відважний, мужній був вояк,
Та помирає він від ран –
Тяжкий від цих поранень стан.

Упав на землю він побитий,
А бій був там грізний й лютий;
В АТО відважно хлопець бився,
Хоч „градів" постріл не спинився.

Та друзі добрі враз підняли
Швидкую поміч вмить прислали,
Щоб лікувався він від ран,
Як Ігор, Ромко чи Степан.

Та серце крається за ним –
Оцим вояком молодим,
Що у війні так постраждав –
За Україну воював.

Бо наші воїни – Герої,
Із рук не випускають зброї
Та ворога навік відкинуть –
І сили злі усі загинуть!!!

Заслуги їх ми не забули,
І ворогів усіх позбулись –
Хай процвітає нам держава,
То ж скажем їм „Героям Слава!"

Лідія САДОВА,
м. Львів, 2015 р.

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

ПРАВЕДНЕ ЖИТТЯ ПАСТИРЯ

29 липня виповнилося 150 років від дня народження Митрополита Андрея (Шептицького)

У християнському світі духовні особи (від чернецтва, диякона, священика (ієрея), пресвітера до архієрея (єпископа, архієпископа, митрополита, патріарха) зазвичай дещо по-іншому вшановують ювілейні події свого служіння Богові, Церкві, людям. Здебільшого, йдеться про іменини (тезоіменитство), відзначення ювілею духовного сану (священнодіяння, богопосвяченого життя, архієрейства) або ж церковно-народне вшанування їхньої пам'яті чи народження після відходу у вічність. Саме така традиція супроводжувала і продовжує мати місце в житті, праці, духовному служінні й пам'яті Слуги Божого Митрополита Андрея (Шептицького) (1865–1944).

Одним із яскравих підтверджень цієї тези може бути церковно-народне святкування 30-ї річниці архіпастирського служіння Митрополита на теренах Львівщини, що відбулося вже далекого 1931 року. Тоді велелюдні почесті Владики розпочиналися урочистою Службою Божою в місцевому храмі Господньому, відтак тривало в Народному домі або ж читальні «Просвіти», а наприкінці світська влада, урядовці та місцеве духівництво, громадськість влаштовували святочну академію.

У Львові, зокрема, пам'ятній події були присвячені урочистості 7 червня 1931 року. Того дня при святковому велелюдді духовенства, народного загалу відбулася святочна Літургія у величному соборі св. Юра. Незабаром у міському театрі було проведено науково-богословську академію. Чільну доповідь виголосив громадський та освітній діяч, професор Українського Тайного університету, голова крайового товариства «Просвіта» Михайло Галущинський (1878–1931). Він дав вичерпну характеристику праведного служіння Митрополита Богові, Церкві Христовій, рідній українській спільноті, відзначив найголовніші віхи його життя і подвижницької праці. Доповідач наголосив на значенні пастирської спадщини Владики до вірних греко-католиків та їхніх духовних наставників.

«Ідучи слідами найкращої церковної традиції, – відзначив оратор, – Святий отець пише свої листи (звернення, настанови, поради), які мають значення не тільки в церковному письменстві, а й є певним внеском у нашу загальну літературу, вже стали просто безцінним скарбом для пізнання особи ювіляра, шляхів його впливу на людські серця».

На той час загальна кількість послань Митрополита до вірних та духовенства сягала понад 180 праць. Тут автор виступав в іпостасях аскета, архіпастиря, духовного і національного провідника українського народу. Разом із ним щиро радів за успіхи, здобутки, переживав невдачі, втрати, страждав за віру, добрим християнським словом і духовною працею підтримував мирян, засвідчував Боже милосердя і Божу справедливість в усіх справах і починаннях людського життя. У найскрутніші й найнебезпечніші часи підносив свій могутній голос в обороні правди святої віри, християнської моралі, можливостей дочасного добробуту народу, його здоров'я, щастя, права жити і працювати задля своєї сім'ї, Батьківщини і держави.

Кожна громада міста чи села прагнула якомога масштабніше і повніше відзначити ювілей Митрополита. Скажімо, на Стрийщині того року велелюдне дійство відбулося з особистою участю Владики. Він прибув сюди за запрошенням місцевого громадянства. Уже на околиці міста Стрия його урочисто вітали представники влади, священнослужителі, учні шкіл та спеціально вишколений підрозділ кінноти. Митрополитові піднесли традиційний хліб-сіль на вишиваному українському рушнику, вручили букет квітів. Отець Роман Височанський виголосив коротке вітання, в якому нагадав слова ювіляра: «Приношу любов до всієї пастви і бажаю щирою працею і жертовністю заслужити собі на любов цілого народу».

Після цього на міському цвинтарі відбулася велична архієрейська Служба Божа, а в народному домі «Просвіти» – святочна академія. Величавими піснями привітали Владику Андрея хори сіл Мішане та Конюхова, вихованці сирітської захоронки показали гімнастичні вправи, декламували вірші, співали народні пісні. Наприкінці урочистої імпрези на пропозицію Митрополита всі учасники свята дружно проскандували відомий пластовий девіз: «Сильно! Красно! Обережно! Бистро!». Того дня у вшануванні ювілею Владики взяли участь понад 12 тисяч стриян та приїжджих. У селах Угерське і Добряни Митрополита шанобливо привітали численні процесії мирян.

Здійснюючи пастирські візити на запрошення духовництва та місцевих громад, осередків культури, Слуга Божий Андрей (Шептицький) зазвичай перебував у відповідній місцевості два-три дні, кожен з яких був цілковито наповнений духовним служінням своєму народові. Наприклад, другого дня свого перебування в Бережанах (нині – Івано-Франківщина) вже о шостій годині ранку він почав слухати в місцевій церковиці сповідь своїх вірних, о восьмій – розпочав Службу Божу, потім провів катехізацію шкільної дітвори, відправив три панахиди на місцевому цвинтарі. Нарешті, наприкінці візиту відвідав сирітську захоронку і навідався до малої духовної семінарії в Рогатині. У селі Лука Велика під час вшанування ювілею Владики 150 дітей приступили до першого причастя. Можна тільки здогадуватися сьогодні, яка ж то була невимовна радість для тогочасної молодечі причаститися з рук преподобного Митрополита!

У Бродах Слуга Божий Андрей відправив молебень (паракліс) і виголосив перед вірними Церкви Христової проповідь, яку завершив словами: «Стійте твердо в сильній, правдивій католицькій [вселенській] вірі і виконуйте її діла та полоніть нею серця своїх любих нез'єдинених [православних] братів суміжних земель!» Наступного дня Владика сповідав мирян, відправив літургію, знову продовжив сповідь, а решту часу присвятив духовній науці для містян.

Щороку Митрополит Андрей отримував найщиріші вітання від людей різної християнської орієнтації. Характерний у цьому аспекті лист від одного православного українця. Автор, зокрема, писав: «Ми, православні українці, знайшли місце в Його серці. І то подвійно: і як українці, і як православні. Бо коли митрополит Андрей заснував Український Національний музей чи Українську жіночу гімназію, або Українську жіночу учительську семінарію чи Українську мистецьку школу, коли здвигає Українську народну лічницю, коли знаходиться коло піднесення українського ремісничого стану, вкладаючи в те все велику працю і щедрі матеріальні засоби, – то його постать переростає всякі кордони і він стає культурним світочем для цілої України. Цікаво, що саме серед волинської української інтелігенції стрічав я твердження: немає після гетьмана Івана Мазепи більшого культурного діяча, як Владика Андрей (Шептицький)».

Так, в особі Митрополита Андрея (Шептицького), його державної, культурно-просвітницької та доброчинної діяльності, нарешті, пастирському служінні тісно переплелися дві взаємопов'язані визначальні риси всього життя християнського праведника: Митрополит був Слугою Божим і Слугою свого народу. Знаменно й те, що всі грошові надходження від проведення святочних академій, концертів, вистав надходили на будову першої львівської Народної лічниці, яка нині має його ім'я. Це теж переконливе свідчення особистих безкорисливих чеснот Владики – духовного наставника та учителя української спільноти.

12 липня (свято первоверховних святих апостолів Петра і Павла) урочисто привітали Митрополита мешканці Бібрки. Того дня, очевидно, згадали вірні Церкви Христової як 17 років тому, 1914-го, Владика вимушено став царським в'язнем. Лише за дозволом генерала Брусилова він зміг тоді в місцевому храмі Божому відправити літургію, благаючи у Всевишнього помилування для своєї Церкви та рідного народу. Тепер же вдячні містяни знову щиро раділи зустрічі зі своїм духовним отцем і захисником. Зрештою, так було повсюдно, у кожному селі чи місті, в яких віддавалося пошанування праведним справам Митрополита Андрея (Шептицького). Це відповідало його життєвому кредо, промовленому до вірних Церкви Христової: «Тільки для Вас маю жити, – для вас цілим серцем і цілою душею працювати, – для Вас усе посвятити, – ба навіть, за Вас, як цього треба буде, і життя своє віддати...»

Як стверджує львівський учений-історик, релігієзнавець Михайло Гайковський (1947–2007), багато років по тому – 28 лютого 1965-го, роздумуючи про життєвий шлях та відхід у вічність митрополита Андрея, його наступник Йосиф Сліпий (1892–1984) зробив несподіваний акцент: «Митрополит Андрей кілька літ перед смертю, підсумовуючи своє життя перед малими семінаристами, сказав: «Я думав, що Бог-зна чого доконаю, а нині бачу, що я нічого не зробив». Зі свого боку, Ісповідник віри, блаженніший Йосиф зазначив: «Завелика покора, але є в тому щось правдиве, як хтось характеризував його [Митрополита Андрея]: мав геніальну голову й рідкісні Божі дари, але не мав крил – окруження [належного оточення однодумців], щоби як належить піднестися вгору».

Оксана БОРУЦЬКА,
магістр історії
Газета «День»
№130, (2015)

ХРОНІКА СВЯТА

ДУХОВНИЙ БАТЬКО І ПРОРОК

У неділю, 26 липня, у Народному домі м.Самбір Львівської області відбувся вечір вшанування світлої пам'яті митрополита УГКЦ Андрея Шептицького під назвою «Духовний Батько і Пророк». Захід, як сценарист і режисер-постановник, підготувала директор централізованої бібліотечної системи Самбірщини Надія Фетісова.

Атмосферу гордості за великого сина України відтворила розгорнута тематична книжкова виставка «Андрей Шептицький – право на безсмертя», сторінками якої були розділи «На службі Богові й народу» та «Слово пастиря».

Увагу та цікавість до заходу привернув його високо духовний початок – відлуння церковних дзвонів. Присутні почули живий голос глави УГКЦ, яким він звертався до наступних поколінь та закликав бути гордим з того, що є дітьми Божими та вселаскавої небесної заступниці Богоматері.

На вшанування пам'яті Андрея Шептицького звучали тематичні пісні релігійного та патріотичного спрямування. Це, зокрема, «Моліться, батьки», «Митрополит Андрей», «Пророк», «Ангел-хоронитель» на слова самбірських поетів, а також Ігоря Білозіра «До Бога». Були використані відомі церковні твори Михайла Вербицького.

Велич образу мужнього сина України відтворили читання листів Андрея Шептицького до матері, вірних церкви, а також озвучені найбільш цікаві епізоди із життєпису праведника віри, людини, якої боялися тирани Сталін та Гітлер.

За словами отця Дмитра Сенейка, у найскрутніші хвилини народу і суспільства Бог посилає людину, яка стає пророком, всезагальним батьком церкви і держави. А тому навіть у складні часи Революції Гідності на Майдані була піднята рука священика з хрестом, тепер, під час російської агресії, на передовій разом з українськими військовими – капелани. Тому українці не падають духом, душею не оставають. Бо мають ким гордитися, на кого рівнятися і з кого брати приклад.

Логічним підсумком вечора – пам'яті «Духовний Батько і Пророк» стала пісня-молитва «Боже великий єдиний», яку підхопив весь зал.

До слова, варто зазначити, що Андрей Шептицький у 1888–1892 рр. був монахом Добромильського монастиря Чину св. Василія Великого, що на Старосамбірщині. На цих теренах про тернистий шлях Андрея Шептицького – Митрополита, душпастира, мецената, громадського діяча ще у квітні розповіли учні Старосамбірської ЗСШ І-ІІІ ст. №2 у святочній Академії «Український Мойсей – Андрей Шептицький». А 17 травня 2015 року в Старосамбірському історико-краєзнавчому музеї, в рамках відзначення 150-ї річниці Дня народження Андрея Шептицького, відбулася презентація художнього полотна.

29 липня, о 10:00, у соборі Святого Юра у місті Львові відбулася Архієрейська Божественна літургія, яку очолив Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав. О 13:00 відбулося урочисте посвячення пам'ятника Митрополитові Андрею Шептицькому на Святоюрській площі. Опісля, о 14:00 – духовно-мистецька програма біля пам'ятника Митрополитові Андрею Шептицькому. А о 17:00 у Львівському національному академічному театрі опери та балету імені Соломії Крушельницької розпочалася урочиста академія та прем'єра ораторії Мирослава Волинського «Я тебе кличу».

 ВІХИ ІСТОРІЇ

ВІДЗНАЧИЛИ РІЧНИЦЮ УГВР

19 липня, за ініціативи Старосамбірської районної ради, у селі Недільна відбулося відзначення 71-ї річниці створення Української Головної Визвольної Ради. Значимості цій події надав факт присутності на святкуванні дочки Президента УГВР Кирила Осьмака – Наталії Осьмак. Колона у складі «Школярика» та автомашин, організована районним проводом Конгресу Українських Націоналістів, із революційними червоно-чорними прапорами, вирушає із райцентру до Недільної.

Зупиняємося у Стрілках, щоб біля Пантеону слави УПА віддати шану замордованим патріотам. Отець Володимир Паращинець, відправиши панахиду за полеглими, звертається до присутніх із патріотичним словом. Він відмічає, що, на жаль, на 24-му році Незалежності, «поминаючи наших героїв, що загинули у 40-х роках минулого століття, мусимо признати, що проблема, яка нас гнітила століттями, знову почала кровавити, імперія зла й далі плюндрує нашу землю».

Із коротким словом-екскурсом до «створення підпільного парламенту та підпільного уряду», створення УГВР виступає Наталя Осьмак. Вона відзначає, що «всі події, які відбулися у Сприні із створення УГВР, починалися у Недільній», де «стояв головний штаб УПА, де стояли основні сили, що охороняли збір у Сприні».

Цікавою та змістовною була екскурсія, яку провела Наталя Осьмак. Взагалі, новостворений музей президента УГВР, що функціонує у двох кімнатах Народного дому, як на мене, має неоціненне значення для патріотичного виховання молоді та й взагалі правильного розуміння нашої історії. Пані Наталя, яка, як то кажуть, по крупинках збирала рідкісні світлини та унікальні документи для музею, висвітлила для присутніх цікаві факти підпільної боротьби та героїзму борців за волю України. Вона акцентує на важливості присяги, яку давали вояки УПА і яка дуже актуальна для теперішніх можновладців, які, присягаючи при вступі на посаду, не несуть відповідальності за свої дії чи бездіяльність перед народом.

Цікавим та патріотичним був виступ учнів Топільницької школи, де героїка сорокових була вміло переплетена з героїкою теперішнього часу. А виступ директора школи Романа Багряка з його історичною розвідкою про ці події в нашому краї заслуговує окремого подання на сторінках газети.

Багаторічний політв'язень, голова РО КУН Володимир Васюта біля могили повстанця «Бурлаки» наголосив, що «ми обов'язково повинні пам'ятати, що тут, у наших батьківських селах організовувалось УГВР для спротиву німецько-більшевицьким супостатам». Він наголосив, що попри численні жертви, які були в минулому столітті і є тепер, «дух нації, переданий для нащадків, ніколи не вмре, він завжди буде жити!».

Ігор МАКАР,
м.Старий Самбір

 НАША СЛАВА НЕ ВМРЕ, НЕ ПОЛЯЖЕ

«СТАНЕМ, БРАТТЯ, В БІЙ КРИВАВИЙ?!»

Тихо і непомітно минають роки... Ось уже й 150 літ виповнилося від часу першого виконання нашого Гімну «Ще не вмерла Україна»! Але, на жаль, пройшла ця дата так, що, майже, ніхто, крім окремих патріотів Турківщини, і не згадав в районі про це, а про авторів пісні, про ювілейну річницю її першого виконання – тим більше. Бо, напевно, половина наших земляків взагалі не знають про це.

А згадати – треба! Бо є про що! Бо це – наша історія!

– Тож як, коли, хто і за яких обставин взявся за написання Гімну «Ще не вмерла Україна», що спонукало до цього? – запитую великого шанувальника нашої історії, який (чи не єдиний серед голів сільрад району!) накопичив багато цікавого і рідкісного матеріалу про його створення, його авторів, навіть минулорічна сесія сільради прийняла спеціальне рішення про відзначення цієї дати, – Сянківського сільського голову Степана Василечка.

Взявши до рук папку, у якій ретельно складені матеріали, видрукувані у періодичній пресі, знімки, які торкаються цієї теми, Степан Іванович розповідає: «Починаючи із перших років Незалежності України, коли історія перестала бути засекреченою, забороненою, мені із перевірених джерел вдалося встановити, що автором слів вірша «Ще не вмерла Україна» є точно Павло Чубинський. Раніше багато хто вважав, що цей твір написав Тарас Шевченко. Народився Павло Платонович на Бориспільщині (Київська область), 27 січня 1839 року, в сім'ї збіднілого дворянина. Закінчив гімназію, навчався на юридичному факультеті Петербурзького університету. Тут брав активну участь у діяльності української громади. Був автором журналу «Основа». В Петербурзі познайомився, часто зустрічався із Тарасом Шевченком, Миколою Костомаровим. За участь у мітингу проти розправи над учасниками варшавської маніфестації, Чубинського виключають із університету. Але зразу після цього, у 1861 році, він захищає тут дисертацію й одержує вчений ступінь кандидата правознавства. Багато друкується. В «Основі», «Черниговском листке», «Киевских губернських ведомостях». Восени 1862 року, у 23 – літньому віці, Павло Чубинський пише вірш «Ще не вмерла Україна». І народився він спонтанно, на вечірці, на якій його однодумці згадували похорон Тараса Шевченка, а також панахиду за п'ятьма убієнними на варшавській маніфестації. І під час її проведення звучав польський гімн. «Шкода, що у нас не має свого, українського, гімну, – жалкував тоді Чубинський. – Його б ми могли заспівати, коли проводжали в останню путь Кобзаря». І за якихось півгодини на вечірці – зустрічі колег – літераторів, вірш був готовий. І його схвально сприйняли усі присутні. Навіть мелодію свою до нього тоді придумали, співаючи до ранку.

Не стверджую, що це – запозичення, але Гімн «Ще не вмерла Україна» своїм змістом, багатьма поетичними рядками нагадує польський, який починається «Єще Польська не згінела», сербський – «Серце біє і кров ліє за свою свободу», угорський – «Вставай, мадяре», румунський – «Вставай, румуне» та гімни інших європейських країн, у яких обов'язковим є заклик до боротьби. Шкода, що сьогодні виконують не всю пісню, яку написав Чубинський. А нинішнє виконання, значно скорочене, без гострих висловлювань на адресу москалів, було записано ще у 1910 році.»

Доречним є нагадування про те, що аж до 1939 року, коли було узаконено виконання Гімну «Ще не вмерла Україна», як державного, в Україні, як гімни, виконувалися «Заповіт» Тараса Шевченка, «Не пора» та «Вічний революціонер» – Івана Франка, церковний гімн «Боже, великий єдиний».

«Варто наголосити, – продовжує розповідь Степан Іванович, – що зразу після написання вірша «Ще не вмерла Україна», опублікування його в журналі «Мета» Павла Чубинського – «за вредное влияние на уми простолюдинов», а точніше за рядки: «Ой, Богдане, Богдане, Славний наш гетьмане! Нащо віддав Україну москалям поганим?!» шеф жандармів князь Долгоруков дає розпорядження вислати його в Архангельську губернію. Але й тут він працює, не покладаючи рук. І за наполегливу дослідницьку, пошукову роботу, написання наукових праць удостоюється золотих медалей Російського географічного товариства та Міжнародного етнографічного конгресу. Його працями користуються науковці, студенти ще й зараз. Бо він подарував нам величезний, неоціненний національний спадок. Великою мірою він зберіг нам нашу ідентичність, не дав розчинитися в чужому. Він «почув» і зберіг Божі слова, що є тепер нашим гімном. Помер Чубинський у сорокап'ятирічному віці. Похований – у Борисполі».

А тепер – розповімо про автора музики до вірша «Ще не вмерла Україна». Ним є Михайло Михайлович Вербицький – український композитор, священик, громадський діяч, який народився 4 березня 1815 року, у родині греко-католицького священика у с. Явірник Руський, у Надсянні. Закінчив Львівську духовну семінарію. Служив на багатьох парафіях. Остання – у с.Млини. Написав музику до понад двадцяти вистав. На прохання перемишльської «Громади» написав музику до вірша «Ще не вмерла Україна». Тут же, у 1865 році, на Шевченківському святі, яке вперше проводилося в Галичині, його і було вперше виконано. Успіх був – надзвичайний. У 1917 році, після проголошення незалежності Української Народної Республіки, вперше цей Гімн став державним, хоча законодавчо це не було затверджено. Офіційно це сталося у березні 1939 року, коли його було проголошено гімном Карпатської України. А з розпадом Радянського Союзу, у січні 1992 року, Верховна Рада України офіційно ухвалила музичну редакцію Державного гімну, а в березні 2003 року і слова затвердила Законом «Про Державний гімн України».

На Пантеоні, який споруджено на честь композитора Михайла Вербицького у с.Млини (Польща), зроблено напис: «Піонірові української пісні». Тобто – авторові музики до нашого Гімну. Прожив він лише на 10 років більше від автора слів Гімну «Ще не вмерла Україна».

– Переконаний, – наголошує Степан Василечко, – що ніхто з літераторів, музикознавців не увіковічнив себе так, не зажив такої слави, як Павло Чубинський та Михайло Вербицький, які написали – на віки – Гімн «Ще не вмерла Україна», який тепер виконують всюди усі українці. І в Україні, і за кордоном! Ним розпочинає щоденно своє мовлення наше, українське радіо!

...Вслухаєшся у слова, мелодію Гімну, і ловиш себе на думці: кожен рядок пронизаний патріотизмом, закликом до боротьби з ворогом, є актуальним і сьогодні. Візьмемо хоча б такі:

«Станем, браття, всі за волю,
від Сяну до Дону,
Вріднім краю панувати не дамо
нікому!»

Теперішнім російським завойовникам – теж!

Володимир БАБИЧ,
м.Турка

МИ СТАЛИ ВОЛІ НА СТОРОЖІ

ЯК ЦЕ БУЛО

Сьогодні в урочище Сигли, що за Юськівим потоком, у Свиднику, Ластівківської сільської ради, за будь-якої погоди, у будь-яку пору року можна доїхати навіть легковим автомобілем. Бо дорога – порядна. А у 1944-му сюди можна було добратися лише пішки чи фірою. А ще – танком.

Протягом 60-ти останніх повоєнних років тут не було встановлено жодного пам'ятного знака про велику історичну подію державного значення, яка відбулася у серпні 1944-го, – прийняття першої присяги вояків УПА на Турківщині. Лише дев'ять років тому, за ініціативи Ластівківського сільського голови Івана Ющишина, силами місцевих жителів у цьому урочищі споруджено каплицю Преображення Господнього та встановлено Камінь, на якому золотом викарбувано текст Присяги українців-добровольців, які першими у нашому краї вийшли здобувати вільну, незалежну Україну.

Подаємо його дослівно, без жодного скорочення.

«Я, воїн Української Повстанської Армії, взявши в руки зброю, урочисто клянуся своєю честю і совістю перед великим Народом Українським, перед Святою Землею Українською, перед пролитою кров'ю усіх Найкращих Синів України та перед Найвищим Політичним Проводом Народу Українського:

Боротися за повне визволення всіх українських земель і українського народу від загарбників та здобути Українську Самостійну Соборну Державу. В цій боротьбі не пожалію ні крові, ні життя і буду битися до останнього віддиху і остаточної перемоги над усіма ворогами України.

Буду мужнім, відважним і хоробрим у бою та нещадним до ворогів землі української.

Буду чесним, дисциплінованим і революційно – пильним воїном.

Буду виконувати всі накази зверхників.

Суворо зберігатиму військову і державну таємниці.

Буду гідним побратимом у бою та в бойовому житті всім своїм товаришам по зброї.

Коли я порушу або відступлю від цієї присяги, то хай мене покарає суворий закон Української Національної Революції і спаде на мене зневага Українського Народу».

– Я була свідком цієї пам'ятної події, – згадує уродженка і теперішня жителька Свидника Єва Василівна Юськів. – Бо наша хата стоїть поруч із галявиною, на якій у 1944-му, у серпні, на свято Преображення Господнього, 500 українських хлопців присягли на вірність своїй країні, своєму народові українському. Стояла я неподалік і з гордістю повторювала за хлопцями слова Клятви. А в серці від цього народжувалося таке патріотичне піднесення, що годі й передати! Хотілося кожного повстанця обняти, розцілувати, побажати щасливого військового путі. Ось вона – довгоочікувана воля, – думалося. Нарешті заживемо ми вільно, незалежно ні від кого! Але не подумайте, шановні читачі, що усе так просто робилося: дали команду, і за одну мить зібралося аж 500 молодих вояків, п'ять сотень! Наскільки мені відомо, перші повстанці прибули до нас ще ранньою весною 1944-го. Із далекого Волинського лісу, де ще на Покрову у 1942 році були створені перші загони УПА. Вони там і вишкіл пройшли, і навчилися воювати і з фашистами, і з більшовиками. А потім, у 1944-му, прийшли на Турківщину, щоб допомогти нам зорганізувати повстанські загони.

Упродовж чотирьох років я виконувала обов'язки зв'язкової УПА. То ж я бачила, у яких умовах жили у криївках воїни – повстанці. Були такі випадки, коли вони протягом кількох днів і шматка хліба у роті не мали, і обсушитися не мали де. Та ніхто з них на це не нарікав. Кожен переконано говорив: «Будь-якою ціною маємо здобути вільну, незалежну Україну! На їхніх героїчних вчинках має вчитися теперішня молодь».

– У 1944-му, – ділився спогадами Іван Семенович Савчин із Вовчого, – я уже мав 18 літ. То ж усе добре пам'ятаю. Я, як і Єва Василівна, теж був зв'язковим УПА. Пощастило мені бути у Свиднику і під час прийняття першої Присяги вояків УПА на Турківщині. Дивлячись на завзяття, відвагу наших добровольців, вірилося, що незалежну Україну ми здобудемо. Вони співали:

Ну і що ж, що прийдеться померти
У похідній шинелі в житах,
Ми у вічі сміємося смерті,
А вмирати прийдеться лиш раз.

За потоптану честь України,
За поганьблену землю святу,
Ми йдемо, щоб підняти з руїни
Українську державу нову.

Ці рядки є актуальними і сьогодні, коли Путін та його поплічники намагаються знову поневолити Україну.

Володимир БАБИЧ,
м.Турка

ВРАЖЕННЯ

НЕЗАБУТНЯ ПОДОРОЖ ЄВРОПОЮ

Українська земля завжди славилася талановитими людьми. Відзначити та заохотити до подальшої праці здібних дітей вирішив народний депутат України, член Конгресу Українських Націоналістів Андрій Лопушанський. Він започаткував конкурс «Гордість Прикарпаття», учасники якого отримали можливість побувати на екскурсії в місті Києві та відвідати Верховну Раду України *(див. світлину)*. У стінах українського парламенту відбулося нагородження призерів медалями та грамотами. Завдяки безкорисливій турботі благодійника Андрія Лопушанського цей день став найяскравішим для кожного учасника поїздки.

Та сюрпризи від нашого мецената на цьому не закінчилися. Він подарував незабутню подорож країнами Європи обдарованим дітям Самбірщини, Старосамбірщини, Сколівщини, Турківщини, а також Луганської та Донецької областей. Сколівщину представляли Уляна Калинів, Роксолана Коваль, Віталій Прецель та Валерія Батлюк. Акція відбувалася під девізом: «Україна та Європа разом». Головною метою цієї поїздки було представлення української делегації європейським парламентарям. За сприяння постійного представника України при Раді Європи Миколи Точицького, українські школярі разом із організаторами змогли побувати в Парламентській Асамблеї Ради Європи. Усі були розчулені теплим прийомом, палкими побажанням, знайомством із українськими та європейськими лідерами, в тому числі і з Анн Брасер, президентом ПАРЄ, яка, попри свій напружений графік, виділила час для зустрічі з дітьми. Учні змогли відвідати залу засідань, де приймаються найважливіші рішення щодо ключових питань Європи. Також були подивовані тим, що в стінах Асамблеї демонстрували фільм про події в Україні. Завершився візит смачним обідом у їдальні ПАРЄ і зустріччю з Генеральним секретарем Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи – Андреасом Кіфером.

Далі їх чекала захоплююча екскурсія найвизначнішими місцями Страсбурга. Наступного дня мандрівників сонячно зустріло місце, де збуваються дитячі мрії та бажання, – Леголенд. Тут кожен зміг насолодитися майстерними витворами казкового містечка, досхочу покататися на різноманітних каруселях, що захоплюють дух. Усі хотіли залишитися тут якнайдовше, проте нас уже зачекалася чудова столиця Чехії – Прага.

Відпочивши у комфортабельному готелі, мандрівники вирушили у захоплюючу екскурсію цим величним містом. Вони змогли побувати на Вацлавській площі, подивуватися справжнім шедевром мистецтва – Празькими курантами, побачити міні-виставу у виконанні годинникових фігурок. Далі помандрували на Карлів міст, із якого відкривається неймовірна панорама. Усі залишилися зачаровані дивовижною архітектурою цього древнього міста.

Час невблаганно спливав. П'ятиденна мандрівка добігла до кінця. Дещо втомлені, проте щасливі, переповнені незабутніми враженнями, діти повернулися на рідні терени. Усю подорож між школярами Сходу та Заходу панувала дружня атмосфера, постійно лунала українська пісня. Усі зрозуміли, що ми – єдина країна, яка хоче жити в мирі. Зі сльозами на очах відбувалося прощання. Та в житті кожного ця подія залишить вагомий слід.

Поїздка тривала недовго, але залишила море позитивних емоцій, приємних переживань, відчуття приналежності до європейської спільноти. Чудова ідея Андрія Лопушанського – запросити дітей зі Сходу та Заходу України до Страсбурга. Напевне, що такої красивої та юної делегації в ПАРЄ ще не було!

Андрій ЛУЦІВ,
м.Сколе

ГОЛОС ОКУПОВАНОГО ДОНБАСУ

БІЛЬШІСТЬ ДОНЕЧЧАН ЩЕ Й ДОСІ ЗАДУРМАНЕНІ

З Володимиром Дудченком, жителем м.Донецьк, уперше зустрівся у 2006 році, на одному з округів міста, де він був головою дільничної виборчої комісії. Заприятелювали з перших хвилин розмови. Бо людиною він виявився щирою, тактовною, доброзичливою, обізнаною і в питаннях культури, і політики, і життя в цілому.

Почувши, як майже на кожному кроці львів'ян називають бандерівцями, западенцями, запитав у Володимира Михайловича: "А як ви ставитеся до вихідців із Західної України?"

– Ще з юних літ, – почав розповідь тодішній директор Палацу культури шахтарів, – я переконався, що западенці – нормальні люди, які завжди звикли виконувати обіцяне, з повагою ставлячись до партнерів. Загалом вони – трудолюбиві, дбайливі господарі, у яких праця – на першому місці. Крім цього, вони є глибоко віруючими християнами. І ще одну важливу рису їхнього характеру не можу не згадати: за будь-яких умов вони залишаються патріотами України. Під час роботи у дільничних комісіях на Сході України ваші земляки ще раз підтвердили це.

Після тієї розмови минуло дев'ять років. Але зв'язку ми не втратили. Розмовляли із Володимиром Михайловичем майже щотижня. По мобільному. Вітали один одного із святами, просто цікавилися життям земляків на Сході, на Заході.

А коли на Донеччині, Луганщині розпочалися бойові дії і в різні регіони почали привозити загиблих на Сході вояків, попросив давнього знайомого прокоментувати це. Він погодився.

– Те, що твориться протягом тривалого часу на території наших областей, – почав Володимир Михайлович, – інакше, як дурдомом не назвеш. Колись розмірене життя шахтарів – зруйноване. Майже всюди ледь-ледь працюють заклади торгівлі, побуту, культури. Закрилися шахти, великі комбінати, заводи. Навіть дитячі садочки перестали відвідувати малюки, бо батьки бояться, щоб туди не влучив снаряд чи куля бойовиків, або щоб їх не викрали терористи. На роботу люди теж ходять час від часу. У багатьох районах немає світла, води, не працює автомобільний транспорт. На багатьох напрямках є великі збої і в роботі залізничного транспорту, авіаперевезень. Майже на кожному кроці – руїни і в житлових кварталах міст, сіл. Одне слово, Донбас перетворився у фронтову зону, де над головами моїх земляків, половина з яких залишила місто, постійно висить смерть.

– І хто, на Вашу думку, винен у цьому? – викликаю на відвертість співрозмовника.

– Тут секрету немає, – з перервами чую відповідь, бо Донецьк, за його словами, періодично обстрілюють групи найманців, які прибувають із Росії, через що часті збої в мережі. – Усю цю війну задумав і здійснює президент Росії Путін. Він ніколи не хотів і не хоче відпускати у вільне плавання незалежну Україну. Не хоче погодитися з тим, що донецьке вугілля, метал, загалом український хліб, цукор, молоко та м'ясо не потраплять до Росії. Тому він наказав, а терористичні групи виконують безглуздий наказ керівника держави із фашистськими замашками: якщо не мені, – то – нікому. І нищать інфраструктуру, вбивають молодих солдатів Української Армії, які прибули обороняти, звільняти від завойовників нашу українську землю. Багато загиблих є і серед мирного населення, найманців. Мені дивно: невже про це невідомо їхнім матерям? Невже матері благословляють своїх синів на братовбивчу війну? А потім взагалі не можуть навіть забрати їхні тіла, щоб поховати на Батьківщині, бо тут – ні на хвилину не припиняються бойові дії.

Володимир Михайлович на якусь мить зупиняється, просить вибачити, що в пориві наговорив багато зайвого. А згодом продовжує: "Цікавитеся, чому багато жителів Донецької області підтримують ще й тепер групи найманців? Відповідь – проста. Нам протягом десяти з лишком років втовкмачували одне: готуйтеся до найстрашнішого. Бо прийдуть бандери-западенці – і заберуть від нас усе. Землю, шахти, заводи. А східняки стануть рабами. Багато повірили в таку нісенітницю. А тепер – жалкують. Бо втратили багатьох рідних, житло, роботу, спокій, а самі – поранені. І далі перебувають на території, яка у стані війни. Соромно багатьом моїм землякам визнати і таке: стріляють по них, по їхніх будинках, дитячих садочках не бандерівці, а їхні недавні російські "друзі". Прозріння, як мовиться, настає, але – запізніле. І дуже велику ціну уже заплачено за нього. Україна кожного дня хоронить своїх синів. І цьому – не видно кінця!"

– А який Ви, Володимире Михайловичу, бачите вихід із цієї скрути? – запитав у нього на закінчення розмови.

– Вихід тут – один. Путіна та таких, як Гіркін, повинні зупинити Європа, увесь світ. Якщо не хочуть і вони незабаром опинитися у стані кровопролитної війни, бути поневоленими. Такий гіркий досвід Європа уже мала у роки Другої світової війни, який їй підніс Гітлер. Тоді і Європа, і Америка довго вичікували, доки не зрозуміли, що Гітлера не зупинить ніщо, крім сильної, дружної руки народів – братів світової спільноти. Хоч і запізно, але – зрозуміли. Тепер історія повторюється. Але в ролі Гітлера – завойовника уже виступає Путін.

Виступити на справедливу війну проти російського завойовника має увесь український народ. Східняки – теж! Лише так захистимо ми свою Незалежність! Незалежність України, до якої ми так довго ішли! І за яку так дорого заплатили і продовжуємо платити!

Володимир БАБИЧ,
м.Турка

ПОГЛЯД

ТОТАЛЬНА ГІБРИДНІСТЬ.
ВАЖКІ РОЗДУМИ

…Гібридною, як її нарекли ті, що вважають себе політиками, є не лише війна Росії проти української самостійності. Відповіддю на спробу в доповнення до анексії Криму висока влада наша вже понад рік часу проводить антитерористичну операцію Так само – гібридну. Адже метою такого заходу мало би бути знищення терористів, а не дивне стримування їх у так званій зоні зіткнення, на сході України. В усьому цивілізованому світі, до якого задекларароване наше стремління, з терористами перемовин не ведуть – їх просто знищують. А наші найвищі керівники, не прислухаючись до голосу народу, створили і підтримують ситуацію, за якої гине цвіт українства.

Гібридним, погодься-таки, шановний читачу, так само є і наявне в Україні суспільне сприйняття цього імперського дикунства нашої колишньої старшої сестри в колишньому таборі жахіть під назвою СРСР – провчити неслухняну молодшу сестричку за те, що вона вже виросла у своїй самосвідомості і праві самостійно обирати свій шлях в історії. Нація насправді поки що не згуртувалась, не стала монолітом, об котрий зловіщі плани кремлівських мрійників розбилися б вщент без усяких там мінських домовленостей.

Питання цілковитої підлаштованості ментальності української нації, як і, безсумнівно, патріотичної зорганізованості державної владної машини України під прямі потреби сьогоднішнього так званого напіввоєнного стану в країні, відверто кажучи, є найбільшою проблемою. Надмірне позування чиновників найвищого рангу на телеекранах і в соцмережах нагадує примарну їхню спробу компенсувати власну неспроможність не вчиняти дій особливої ваги не половинчасто – позиція «і вашим, і нашим» не лише не призведе до очікуваних народом результатів, але й наразиться на суспільний спротив такої потужності, що Майдан буде видаватися квіточками…

Працівники військових комісаріатів, фактично втративши, дякуючи «папєрєднікам», свою функціональну дієздатність, збиваючись з ніг, правдами і неправдами вимордовували планову цифру сухої статистики мобілізованих в зону АТО. Їхні дії, пов'язані з погонями за потенційними рекрутами, – також із області гібридності…

…Йому було лише 27, а він уже ніколи не буде з нами, – бо відійшов у вічність, як і тисячі інших мужніх українців, які недолюбили, недоспівали пісень, недосадили дерев, недосмакували мрій – вони склали свої світлі голови, захищаючи нашу з вами Україну від російського агресора. Дехто каже, що не хоче і не піде в АТО, бо, бачите, східняки самі винні у тому, що розмахували активно російськими прапорами. Або ж скаже, що взагалі то є кому воювати і без нього. Сам же тишком-нишком смакує незначним відхиленням у власному здоров'ї, бо це допоможе комісуватися (от коли вада здоров'я стає індульгенцією від війни). Сусід мій швиденько обзавівся третьою дитиною, бо багатодітних батьків ніби-то не мобілізують до війська. А ще багато з тих, кого я знаю, похапцем перетнули кордон, поїхали на заробітки і цим неприховано демонструють свою недосяжність для військкомату. Що, хіба я написав неправду? От вам і єдина нація… От вам і гібридність її ментальності…

…Тих, які розікрали нашу державу, оголошують у розшук, навмисно перед тим публічно звинувативши їх у скоєнні важких злочинів – тобто, фактично надавши їм можливість втекти і заховатися від того ж таки гібридного українського правосуддя.

А над Прем'єром Яценюком хіба що бракує піднести намальоване величезними буквами гасло на транспаранті: «Слава мені, коханому!», підкресливши його непромінальну тягу до самозамилування. Нещодавно наш очільник Уряду на телеекрані з калькулятором в руках (які, скоріше за все, так само ніколи нічого не брали) пояснював українцям причини стрімкого зростання для населення тарифу на газ. Арсеній Петрович краще би хоч б на дерев'яній допотопній рахівниці пояснив, як на сьогоднішні пенсії і зарплати купити хліба, ліки, шкарпетки, заплатити за проїзд у транспорті, за спожиті комунпослуги, вивчити дітей і т.д. і т.п. Тоді би не довелося і його посадову діяльність характеризувати як гібридну.

…А ще мене давно мучить простеньке питання: чому очільників областей наша влада наполегливо називає губернаторами? Це проблема ментальності наших владних мужів. Скажете, це дрібничка? Ні, це ота сама гібридність. Якщо це нарешті усвідомимо і зробимо належні висновки, все стане на свої місця, і нація наша стане переможцем, а влада наша – істинно народною, патріотичною.

Володимир КОВТУН,
депутат Старосамбірської міської ради

ДОЛЯ НАЦІЇ

ЖІНКА, ЯКА ПЕРЕЖИЛА ТРИ ВІЙНИ

До оселі Ганни Михайлівни Ватраль, що у присілку Шутярка, с. Нижня Яблунька, спровадила одна із місцевих жителів. Але, зайшовши до дерев'яного, ще не старого будинку, для твердого переконання, після привітання, запитав: "Чи тут проживає баба Ганя?"

– Тут, – відповіла чистим голосом худорлява, середня на зріст жінка, на вигляд років 70–75, і підвелася назустріч з ліжка, на якому сиділа.

– А чи дозволите увійти? – зупинився, в очікуванні відповіді, перед порогом до її кімнати.

– Дозволяю. Якщо з добром, – відповіла з легкою посмішкою господарка хати і пильно глянула голубими, з ледве помітною поволокою, очима.

Щоб зникли усі сумніви стосовно довгого віку найстаршої жительки Нижньоянблунської сільської ради, попросив Ганну Михайлівну показати свій паспорт. У ньому чітко написано, що народилася вона 13 січня 1919 року, у с. Нижня Яблунька. "Але це – неправда, – каже власниця документа. – Насправді дата мого народження 17 серпня 1918 року. Але мене, враховуючи, що це – період жнив, пішли реєструвати аж перед старим Новим роком, 13 січня 1919 року. Тобто аж через півроку. І народилася я не у Нижній Яблунці, а у Верхній Яблунці. Походжу я із родини Ковальчуків. То я проживаю тут із 1935 року."

– То ж навіть не зважаючи на допущену помилку, ви уже прожили 96 років, – уточнюю у співрозмовниці, у присутності її доньки Олі, якій уже виповнилося 69 років.

– Виходить, що так, – підтверджує сказане мною жінка.

А я, спостерігаючи за її жвавими руками, чіткою, послідовною розповіддю, не втримався і запитав: "У Вас за плечима – майже 100 прожитих років. Невже нічого не болить тепер?"

"Фізично, – майже нічого. Якщо не рахувати різних дрібних болячок. Які і молодих не минають. А болить мені щоденно, протягом усього життя, душа і серце, – відповідає Ганна Михайлівна, і її густо помережане зморшками обличчя ще більше хмурніє. – Болить через те, що нас, українців, ніхто ніколи не любив і не любить, не вважав рівними. А все – нижчими, хлопами, слугами."

Згадуючи пережите, вона казала, що з розповідей старших знає, як у Першу світову війну москалі пустошили карпатські села. А австріяки виселили сотні родин з Гнилої (Карпатське. – **Авт.**), навіть священиків, у концтабір Талєргоф за протистояння представникам їхньої влади. Згодом москалі, у 1918 році, розстріляли під Крутами студентів, які відстоювали незалежність України. Поляки у цей же період потопили у крові Львів, де було перебрано від австрійців владу. І аж до 1939 року українці змушені були терпіти знущання поляків, які їх інакше не називали як "свіня", "кабанє", "пся крев". І нагаями нагороджували за найменший непослух.

Чоловіка Ганни Михайлівни, за якого її видали заміж у 16 років без любові і бажання, поляки застрілили неподалік рідної домівки на Спаса лише за те, що він був одягнутий у вишивану сорочку, обізвавши його націоналістом. Москалі прийшли – знущання ще більше посилилося. За німців – насильство продовжилося. "Словом, – наголошувала співрозмовниця, – від кожної влади українцям добряче діставалося. І представникам теперішнього молодого покоління варто пам'ятати, що уся наша історія писана кров'ю. Як і наші біографії."

Залишившись без чоловіка, молода жінка змушена була і косу до рук брати, і сокиру, і за плугом ходити. Були навіть такі випадки, коли вона брала в мішок пацята і пішки несла їх на торговицю до Самбора, щоб заробити якусь копійчину і заплатити податок за невеликий шмат поля, за будинок, навіть за те, що дим іде з комина.

"Хворіти тоді бідняки не мали коли, – продовжує розповідь господарка дому. – Ліки – дорогі, не докупитися. Та й лікарю нічим було платити. Єдиним спасінням була піч, яка рятувала і від простуди, і від радикуліту. А чаї заварювали із лісових трав та плодів дикоростучих кущів і дерев. Продовжую це робити і тепер, не купуючи ні кави, ні чаю. Не купувала я в магазинах ні коців, ні ковдр. Сама пряла, сама ткала. Ткацький верстат до сьогодні стоїть у мене справним. Із полотна – шила одяг і для себе, і для дітей. Домотканими ряднами вкривалися. На образи самі рушники вишивали. На свята – мали свої вишиті блузки та сорочки. А перед весною, доходило до того, що варили молоду жаливу, бо іншої їжі не було. Аж до молодих бульб. На моє весілля зварили баняка бульб, спекли одне хлібеня, поставили одну пляшку горілки – ось і вся гостина. Боляче мені за те, що в ранньому дитинстві мої діти не мали чогось кращого вдягти та взути, з'їсти, на люди вийти. Може, тому й повмирали рано. Із чотирьох одна донька коло мене залишилася, Оля. Усіх дітей я народжувала в своїй хаті. А бабою повитухою була Настуня Ковальчин. Вона, до речі, на усе село славилася. Може у півсотні жінок вдома пологи приймала. За тою клятою роботою (та все – на багачів, на багачів) я й дітей тільки й бачила увечері та зранку. Пощастило мені пережити три війни. Забрали вони у мене чоловіка, Афган – племінника. З війни з німцями не повернулися і далекі родичі. Я проклинаю тих, хто розв'язує війни. Вони ні до чого доброго не приводять..."

– Приємно наголосити, – каже завідуючий місцевим Народним домом Володимир Мишковський, – що ця працьовита, щира, прекрасної душі людина є великим знавцем і пошановувачем місцевого фольклору, древніх пісень та колядок, звичаїв та обрядів. Вона знає і може сама виконати ті пісні, які співали колись на Бойківщині, ідучи в сватанки, як викупляли молоду, як зустрічали молодого, як мати зустрічала молоду пару після вінчання. Багато повчального матеріалу дала жінка і для місцевого музею народного побуту та архітектури.

...Розповідаючи про пережите, Ганна Михайлівна часто змахувала непрохану сльозу, приказуючи: "Боже, захисти наших солдатиків там, на фронті. Щоб вернулися вони до своїх родин живими та неушкодженими. А москалю, тому Путіну, дай розуму і світлості в голову, щоб припинив цю безглузду війну з Україною. Щоб задумався: за що він губить безневинні душі наших юних солдатиків? Вони ж – діти іще! І іншим російським матерям дай, Боже, розуму. Щоб і вони не пускали своїх дітей на війну в Україну. Лише миру та спокою прошу в Тебе, Боже! Для українців, усієї України!"

Володимир БАБИЧ,
м.Турка

ТВОРЧІСТЬ НАШИХ ЗЕМЛЯКІВ

НЕСКОРЕНИХ ДУХ ГОРЯН

Народ мій є!
Народ мій завжди буде!
(В. Симоненко)

Слова патріотичного Гімну Українського січового стрілецтва «Ой у лузі червона калина похилилася» не втратили своєї значимості й актуальності і сьогодні. Вони стали лейтмотивом віршів сучасних українських поетів, серед яких самобутні творці художнього слова Сколівщини.

Нелегкі часи переживаємо. Війна. Україна в вогні. Зажурилася, заридала, одягла чорну жалобну хустину. Схилила в скорботі голову перед світлою пам'яттю патріотів, які героїчно полягли на Майдані в Києві та на Сході України в АТО, захищаючи правду, мир, цілісність та незалежність рідної держави. Кровоточить глибока рана. Болить... Не дає спокійно жити, думати, мріяти. Чужинець топче нашу землю. Важко! Дуже і дуже важко!.. Але Україна незламна. Вона не скорилася, не стала на коліна... Нові часи народжують новітніх героїв і, разом з тим, новітню українську патріотичну поезію. А поезія, як висловлюється наша славна Ліна Костенко, – «це завжди неповторно, якийсь безсмертний дотик до душі».

Поети-аматори Сколівщини реально і сміливо відображають незламність духу і патріотизм українського народу, його боротьбу за волю, справедливість, незалежність. Душею і серцем звертаються до тих резонансних подій, які відбуваються в Україні з листопада 2013 року. Відчувається небуденність патріотичного слова, його актуальність, яскравість метафоричного мислення, притаманного горянам. Минуть роки, і, можливо, окремі римовані куплети небайдужих талановитих бойків увійдуть до скарбниці української поезії...

Сколівщина понесла великі втрати у цей нелегкий для України час. Чимало поранених.

Та найстрашніше — смерть. Важко про це говорити. Але не можна й мовчати...

Заплакали гори, умилось сльозами Сколе, зажурилися брат Роман з дружиною, батько, рідня, коли прощалися із своїм сином, братом, земляком, Героєм Небесної сотні Олегом Ушневичем. Це про нього поетичні рядки написала Наталка Ромашко:

Йому б жити – гарний,
молодий,
Та на це не зважив ворог злий...
І Олег у юності своїй,
Як герой, заснув в землі сирій.

Не обминула жалоба і гірське селище Славське. На Сході України, в АТО, захищаючи цілісність та незалежність Вітчизни, загинув славчанин, воїн Збройних сил України Любомир Кузьмін. Осиротіли дружина Світлана й маленький синочок Артемчик, у жалобі батьки, друзі, всі мешканці селища.

Галина ЛЕСЬКО,
Сколівщина

Закінчення на 12-й стор.

УНІКАЛЬНЕ ВИДАННЯ

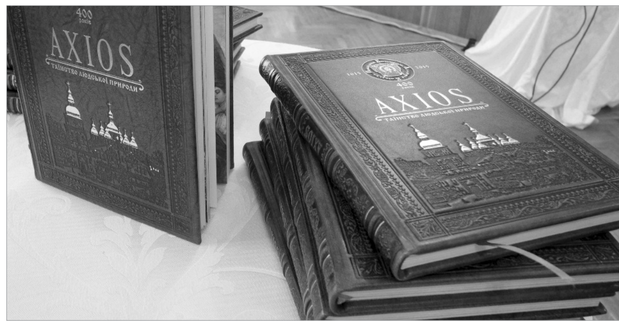
ПРО ТАЇНСТВО ЛЮДСЬКОЇ ПРИРОДИ

Київська православна богословська академія святкує своє 400-ліття. З нагоди славного ювілею заснування (1615–2015) в академії відбулася презентація унікального і за внутрішнім змістом, і за зовнішнім оформленням, видання: «AXIOC: таїнство людської природи».

Книга видана з благословення Святійшого Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета видавничим відділом УПЦ Київського Патріархату. Ініціатором й упорядником видання став Андрій Мацола, за що адміністрація, викладацький та студентський колектив складають меценату глибоку подяку.

На презентації, що відбувалася у залі академії на території Михайлівського Золотоверхого монастиря, були присутні та виступили з мудрими філософськими промовами Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет та ректор Київської православної богословської академії Єпіфаній. З вітанням з нагоди 400-ліття академії виступив представник Афонської богословської академії, де проходять частину свого навчання й студенти Київської академії… А всіх присутніх, серед яких були знакові особистості вітчизняної інтелігенції й представники депутатського корпусу Верховної Ради та Київради, вітав своїм чудовим виконанням хор академії, який всім поціновувачам прекрасного можна почути під час недільних богослужінь в Михайлівському Золотоверхому монастирі.

«AXIOC: таїнство людської природи» складається з одинадцяти розділів, серед яких такі важливі для кожної віруючої та й навіть для тих, хто сумнівається в існуванні Бога, теми, як: «Сенс людського життя, становлення особистості та доля людини», «Страждання та хвороби людини», «Шлюб», «Корисне правителям і керівникам», «Смирення і покаяння», «Молитва»… Сьогодні, коли шалений темп світського життя не дозволяє мирянину, професіоналу своєї справи, бізнесмену чи політику приділити багато часу та уваги для ретельного вивчення біблійних текстів, це видання має особливу цінність. У ньому дуже стисло і водночас глибоко

викладено вкрай важливі думки та висновки, які можуть бути почутими та усвідомленими сучасними людьми, які відчувають на собі тиск щоденних проблем, брак часу для роздумів, шалене інформаційне навантаження від ЗМІ та інтернету, необхідність вирішувати тисячі дрібних житейських питань, які постійно відволікають від усвідомлення істини та заважають зберігати віру в серці… Найважливіші питання людського життя, розглянуті коротко, стисло, але в зрозумілій та близькій сучасній людині формі, – у цьому й полягає особлива цінність та унікальність цієї книги.

У передмові видання зокрема зазначається: «Саме зараз надзвичайно важливо в цьому неспокійному світі, в умовах інформаційного перевантаження, коли прості істини стають непомітними в загальній метушні, відновити відчуття таїнства нашої особистості. Особливо важливе слово «таїнство». Хто я? Що я? Чого я хочу? Яка моя мета? Для людини дуже важливо мати пізнання в таких чотирьох речах:

1. Про таїнство людської особистості.
2. Про бажання та діяння людини.
3. Про те, як ми керуємо цими бажаннями і діяннями.
4. Про наслідки при неправильному керуванні.

Таким чином, головною цінністю увесь час була і залишається людина, а всі її починання – це атрибути, які забезпечують збереження цієї цінності – не втратити людського обличчя. В людській особистості присутні три дуже важливих і виняткових начала – здатність до:

1) свободи;
2) глибинного спілкування (взаємовідносин між нами);
3) розвитку.

…Ми повинні зберігати абсолютну цінність людської свободи, адже немає нічого більш важливого, ніж дії, усвідомлено вчинені особистостями, громадянами й їх лідерами на благо світу, дії, що змінили історію світу. При цьому свобода означає наявність можливості вибору і здатності розрізняти Добро від Зла. Істинна людина керується можливістю зробити вибір серцем. Такий вибір – це дар, який Бог дав кожній людині».

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

ВИДАТНІ УКРАЇНКИ

ДОРОГОВКАЗИ ВІД ІРИНИ КАЛИНЕЦЬ

31 липня виповнюється три роки, відколи покинула земний світ наша видатна сучасниця, письменниця й громадська діячка, велика Українка – Ірина Стасів-Калинець. І хоч немає її поміж нас, її дух витає над нами. Як діяла Ірина Калинець при житті, так дух її діє з потойбіччя.

Народилася Ірина 6 грудня 1940 року у Львові в дуже релігійній і національно-свідомій родині. І духовність, винесену з родинного гнізда, всім своїм життям підняла на ще вищий щабель гідності.

Дитинство й юність Ірини припали на важкі часи совєтської окупації, коли нищилися віра в Бога та український патріотизм. Проте в її душі ці чесноти процвітали! Від Бога отримала багато талантів, а сама виплекала в собі велику працездатність та неймовірну стійкість.

З великим завзяттям здобувала, множила знання, і у Львівському університеті на факультеті слов'янської філології, і повсякчасною різносторонньою самоосвітою. Накопичуючи знання, прагнула нести їх широкому загалу. Та її праця, як викладача української мови й літератури, утруднювалася, гальмувалася й зовсім унеможливлювалася державними чинниками. Адже не могла Ірина таїти свого духу, не могла миритися з несправедливістю й злочинністю радянського режиму.

Одружившись з однодумцем, таким же палким патріотом Ігорем Калинцем, гуртуючись з активними дисидентами того часу, протестувала проти репресій щодо Валентина Мороза, Ніни Строкатої, проти русифікації. Сміливо підписувала різноманітні протести, сама писала листи-протести до найвищих урядових чинників і будила громадську думку, закликала сучасників до спротиву антигуманній, антидемократичній політиці влади.

У січні 1972 року Ірина Калинець була заарештована та засуджена за «антирадянську агітацію й пропаганду» до шести років ув'язнення в таборах суворого режиму та трьох років заслання. Через півроку такий же вирок отримав її чоловік. Їхня маленька донечка на дев'ять років була розлучена з батьками.

Ув'язнення й заслання не зламали цю мужню жінку, а ще більше зміцнили, активізували. Вона брала участь, а часто сама ініціювала різні протестні акції в жіночій політзоні та поза її межами. Протести, листи, звернення, голодування, карцери… Надзвичайну силу духу демонструвала перед табірним начальством, чудовим прикладом незламності була для друзів.

У 1981 році Ірина Калинець була звільнена й повернулася до Львова. І знову – боротьба. Боротьба за власне виживання, за прописку, працевлаштування і боротьба за невмирущі ідеали.

Починаючи з 1987 року Ірина Калинець бере щонайактивнішу участь у пробудженні ідейного, культурного та громадського життя Львова. Читання публічних лекцій про Василя Стуса, участь у створенні Клубу молодих учених, згодом Товариства Лева, участь у створенні й роботі групи «Євшанзілля», участь у створенні Товариства української мови, «Меморіалу», Народного Руху України тощо. І при цьому – плідна літературна творчість. А також – наукова праця, зокрема, працює над історією слов'ян.

Дуже багато душі вклала пані Ірина в боротьбу за легалізацію, за відродження незаконно забороненої Української Греко-Католицької Церкви.

Очоливши Львівське обласне управління освіти, вона провела реформу школи в напрямку українізації шкільної системи, зокрема, вивчення російської мови в початковій школі було знято, скорочено кількість російських шкіл і класів, внесено відповідні зміни в навчальні програми тощо. Також Ірина Стасів-Калинець сприяла створенню низки нових навчальних закладів (ліцеїв, гімназій, зокрема ліцею «Героїв Крут»), профільної газети «Основа», Міжнародного центру освіти, науки й культури.

Вагомий внесок у справу українського відродження Ірини Калинець було визнано. У березні 1990 року пані Ірину обирають депутатом Верховної Ради України. З 1992 по 1994 рр. вона була головою підкомісії в Комісії ВР з питань освіти.

У 1998 році Ірині Стасів-Калинець присвоєно титул «Героїня Світу» (Рочестер, США), а в 2000 році в Україні нагороджено орденом Княгині Ольги III ступеню, потім в 2005 році – орденом Княгині Ольги II ступеню.

Дійсно, Ірина Стасів-Калинець – справжня Героїня України, повна неймовірного патріотизму й кипучої енергії. Вражають і захоплюють її вельми різнопланова й насичена діяльність, її мужність і нескореність. Перейшовши гулагівські табори, не згинаючись під ударами переслідувань і цькувань, пані Ірина всю свою надзвичайну енергію посвятила служінню Українській Державі.

Поезія, проза й історично-детективний роман як жанри літературної творчості, наукові розвідки й глибокі аналізи як наукова праця, статті й палкі виступи як громадська діяльність, позивання до судів як непримиримість до зла й шкідливих явищ – дивувало, як всі ці види діяльності могла здійснювати одна людина.

На жаль, покинула Ірина Калинець земний світ, але її справа – справа мобілізації українського духу – живе й діє. Вона продовжує до нас промовляти зі сторінок своїх численних творів, які стараннями Ігоря Калинця та Звенислави Калинець-Мамчур вийшли у світ 8-томним виданням, яке вилилось в одинадцять книг. Ці книги – життєдайне джерело любові до Бога й людей, чіткий дороговказ на дорозі правди й поступу.

Вагомим впливом постаті Ірини Стасів-Калинець стало заснування Міжнародним освітнім фондом імені Ярослава Мудрого премії імені Ірини Калинець.

За словами президента Фонду Валентини Стрілько, премія імені Ірини Калинець – це поштовх людей до активної громадянської позиції. Це відзначення тих, хто продовжує справу відродження і розвитку української нації, якій так самовіддано служила Ірина Калинець.

Уперше премію імені Ірини Калинець було вручено 2013 року Ірині Ключковській, директору Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків із діаспорою Національного університету «Львівська політехніка» за перемогу в номінації «За громадянську позицію та мужність у відстоюванні українських ідеалів», Вікторії Садовій, заступнику директора Національного музею «Тюрма на Лонцького», за перемогу в номінації «Виявлення та популяризація героїчних сторінок в історії України у музейній справі» та Сергієві Козаку, головному редактору газети «Літературна Україна», за перемогу в номінації «Білі плями історії України».

За 2014 рік премії імені Ірини Калинець отримали: заслужений журналіст України, працівник Львівського телебачення Василь Глинчак (у номінації «Висвітлення героїчних сторінок в історії України»), завідувач кафедри української літератури Ізмаїльського державного гуманітарного університету, кандидат філологічних наук, доцент Галина Райбедюк (у номінації «Білі плями» історії України») та український журналіст, публіцист і громадська діячка, яка очолює Львівську міську організацію Всеукраїнської Ліги Українських Жінок Лідія Купчик (у номінації «За громадянську позицію та мужність у відстоюванні українських ідеалів»).

Встановлено традицію вручати премії у великій залі Інституту філології Київського Національного Університету імені Тараса Шевченка в присутності багатьох студентів.

«Нагородження лауреатів в Інституту філології – ідея не випадкова, адже серед молоді має утверджуватися велич українських діячів. Саме студенти є нашим майбутнім, вірою і надією на краще», – пояснила президент Фонду Валентина Стрілько.

Отримати премію імені славної Ірини Калинець – це зобов'язує наслідувати її активну громадянську позицію, переймати естафету справжнього, дієвого патріотизму. Звичайно, не кожному можливо зрівнятися з Іриною Калинець, але рівнятися на неї треба. Бо життя, діяльність і твори Ірини Стасів-Калинець – це чудовий дороговказ для сучасників.

Лідія КУПЧИК,
голова Львівської міської організації Всеукраїнської Ліги Українських Жінок, член Національної спілки журналістів України, лауреат премії ім. Ірини Калинець

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

ХТО ЧИНИТЬ ОПІР НОВІЙ МОДЕЛІ ЕНЕРГОРИНКУ

Наталка ПРУДКА

Нову модель енергоринку України, що передбачає перехід на прямі договори між виробниками та споживачами електроенергії, а, значить, і вільне ціноутворення на електроенергію, в тестовому, тобто, тіньовому режимі запустять вже восени. Таке доручення днями дав прем'єр Арсеній Яценюк керівнику Міненерговугілля Володимирові Демчишину.

Розпорядження прем'єра прозвучало відразу по тому, як на початку липня в Міненерговугілля відбулася презентація нової версії моделі енергоринку, оформлена проектом Закону «Про ринок електроенергії». Новий документ поєднав у собі два нині чинні закони: «Про електроенергетику» та «Про основи функціонування ринку електроенергії України».

Головна мета реформування енергоринку – відтворити європейську модель, де панує вільна конкуренція та відсутнє втручання влади в стосунки виробників та споживачів електроенергії. Планується, що структура ринку включатиме, крім ринку прямих договорів, ще й ринок на добу наперед, внутрішньодобовий та балансуючий ринок.

Більш детально про заплановані нововведення можна прочитати в презентації, розміщеній на сайті Міненерговугілля (http://mpe.kmu.gov.ua/), та подати свої зауваження і пропозиції. Варто завжди пам'ятати про виняткову особливість функціонування ринку електроенергії, адже цей товар не можна складувати – його потрібно спожити відразу, як він буде вироблений.

До речі, участь у презентації нового закону брав Голова Секретаріату Європейського Енергетичного Співтовариства Янез Копач, а також депутати, керівники підприємств галузі, експерти з енергетичних питань і преса. На думку фахівців, законопроект про нову модель енергоринку цікавий, але «сирий», тому вимагає доопрацювання. Отже, процес знову затягнеться надовго.

Покупці електроенергії давно мріють про ринок прямих договорів, і це могло б стати реальністю вже з 2017 року, якби влада вчасно і сумлінно виконувала чинне законодавство.

Подив викликає те, що 24 жовтня 2013 року, тобто, за часів Януковича, Верховна Рада схвалила закон «Про основи функціонування ринку електроенергії України», готуючись до підписання угоди про Асоціацію з Європейським Союзом, адже Україна зобов'язалась реалізувати одну з ключових Директив ЄС про правила функціонування внутрішнього ринку електроенергії.

Закон потрібно було доопрацювати, викинути звідти суперечливі статті, але, схоже, нинішня влада нічого не зробила для його імплементації, натомість вирішила все почати спочатку. Тому й не дивно, що міністр Демчишин тепер пропонує запровадити нову модель енергоринку не з 2017 року, як це передбачено чинним законом, а з 2021-го. Але такі наміри міністра не підтримують в Енергетичному Співтоваристві.

Учасників енергоринку обурює те, що майже 13 років поспіль влада говорить про готовність реформування ринку електроенергії , але результат нульовий. Насправді владі вигідно управляти ринком та його фінансами в ручному режимі. За таких обставин ні про яку інтеграцію з європейською енергосистемою не може бути й мови.

«Що стосується чинного нині закону «Про основи функціонування ринку електроенергії», можу сказати, що нині реально діють лише дві статті: про експорт електроенергії та введення надзвичайного стану в електроенергетиці. Була спрощена процедура проведення конкурсів на доступ до міждержавних енергомереж. Це була одна з перших вимог Енергетичного Співтовариства», – повідомила автору Світлана Голікова, член Стратегічної ради Київського інституту енергетичних досліджень (КІНЕД) і водночас один з експертів, що розробляли модель реформування енергоринку.

За її даними, над законом «Про основи функціонування ринку електроенергії України» працювали 3,5 роки і іноземні, і вітчизняні фахівці, хоча та редакція, в якій він був ухвалений, опрацьовувалася депутатами від Партії Регіонів.

ХТО ВИГРАЄ?

Для промислових споживачів та деяких виробників електроенергії нова модель енергоринку відкриє великі перспективи, тоді як для інших, навпаки, стане згубною, якщо державний регулятор в особі Національної комісії з питань регулювання енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) не буде штучно обмежувати обсяги закупівель за прямими договорами.

Поняття «прямі договори» передбачає, що промислові споживачі електроенергії зможуть купувати цей високоліквідний товар прямо у виробників – атомних, теплових та інших електростанцій, тоді як нині вони купують електроенергію лише в обленерго чи незалежних постачальників. Останні купують цей товар лише на гуртовому енергоринку України, тобто, у єдиного продавця – ДП «Енергоринок» – за встановленою державним регулятором ціною.

Хто опиниться «на коні», зрозуміти не складно. В найвигіднішій позиції будуть атомні електростанції, адже для них НКРЕКП традиційно встановлює найнижчий тариф – в декілька разів нижчий порівняно з іншими генераціями. В його структурі завжди відсутня інвестиційна складова на розвиток атомної енергетики.

З переходом на прямі контракти, звісно, атомники піднімуть ціну на свій товар, але він все одно буде значно дешевшим, ніж у інших генерацій. Цілком очевидно, що з переходом на прямі контракти більшість споживачів хлине до НАЕК «Енергоатом», адже ціна атомної електроенергії в рази дешевша порівняно з іншими виробниками.

Зокрема, наприкінці червня середня ціна продажу товару від «Енергоатома» в гуртовий енергоринок – 42,3 копійки за кВт-годину, тоді як теплові електростанції продавали свій товар майже по 85 коп. Навіть піднявши вартість свого товару на декілька копійок, АЕС отримають колосальні доходи, адже в загальній структурі виробництва електроенергії частка АЕС давно перевищила 60 відсотків.

У найгіршому становищі опиняться виробники, що працюють за «зеленим тарифом» (малі ГЕС, вітро- та сонячні електростанції), адже вони продають свій товар в енергоринок за ціною від 2,8 гривні за кВт-годину до майже 10,4 грн. Зрозуміло, що споживачі не будуть купувати товар в десятки разів дорожчий порівняно з товаром від АЕС. Альтернативна енергетика потребує суттєвих дотацій з боку держави.

Новий закон повинен врахувати можливості всіх виробників електроенергії та збалансувати їхні інтереси на ринку електроенергії. «Звісно, що на першому етапі державний регулятор введе певні обмеження, які не дозволятимуть дуже демпінгувати. Для атомної енергетики на ринку прямих договорів можуть встановлюватися певні квоти на продаж електроенергії деяким потужним виробникам», – вважає Світлана Голікова.

Це не перша спроба лібералізувати свій ринок на зразок того, як це давним-давно запроваджено у країнах Європи. Концепція про реформування гуртового ринку електроенергії з метою переходу до моделі двосторонніх контрактів – ринку «на добу вперед» – балансуючого ринку – була ухвалена Кабінетом Міністрів восени 2002 року, але «віз і нині там».

Шалений опір запровадженню нової моделі чинять ті, кому вигідно в ручному режимі спрямовувати фінансові потоки в потрібному напрямку. Вигідно це всім без виключення представникам владного істеблішменту та наближеним до нього структурам.

Щоб оцінити масштаби бізнесу, варто познайомитися з інформацією ДП «Енергоринок»: в 2014 році з оптового ринку було куплено електроенергії на суму майже 162 мільярди гривень – це на 6 відсотків менше, ніж у 2013-му. Розподіл коштів здійснює підприємство ДП «Енергоринок» відповідно до алгоритму, встановленому НКРЕКП, – у країнах ЄС це недопустимо.

Нова влада не стала винятком. Уже згадувалося про те, що в жовтні 2013 року, за місяць до Вільнюського саміту-2013, де планували розглянути Угоду про асоціацію України з ЄС, парламент ухвалив вищезгаданий Закон «Про засади функціонування ринку електричної енергії». В січні 2014 року цей закон вступив у дію, але й досі Україна ні на крок не просунулася в запровадженні нової моделі енергоринку.

«Цей базовий закон не лише встановлює аналогічні європейським правила роботи, а й пропонує план дій, почати виконувати який слід було ще рік тому», – говорить енергетичний експерт Світлана Голікова, яка входила до групи експертів, що надавали НКРЕ допомогу з питань реформування ринку.

За її даними, на більшості європейських і світових енергетичних ринках торги проводяться на спеціалізованих електроенергетичних біржах (NordPool, Baltpool, EPEXSpotSE, APX-ENDEX). І там найважливішим критерієм визначення ціни є рівень ліквідності ринку: що вища ліквідність, то нижчі ціни.

Звісно, що Революція Гідності загальмувала запровадження нової моделі ринку, але вже минуло півтора роки, закон продовжує діяти, але практично нічого не зроблено з того, що планувалося.

Тому й не дивно, що редакція так і не отримала відповіді на запит (спрямований в Міненерговугілля ще у травні) щодо реалізації плану дій для втілення нової моделі енергоринку, грубо порушивши закон про доступ до публічної інформації.

ЧОМУ ВИГІДНО ЛІБЕРАЛІЗУВАТИ ЕНЕРГОРИНОК УКРАЇНИ?

Наприкінці 2010 року Україна приєдналася до європейського Енергетичного Співтовариства (ЕС). Україна взяла на себе зобов'язання перед ЕС щодо імплементації Другого й Третього енергетичних пакетів, обов'язкова вимога яких – дерегуляція та лібералізація електроенергетики з наступним об'єднанням локальних ринків в єдиний ринок ЄС.

Це відкрило для України нові перспективи, але водночас наклало велику відповідальність щодо реформування національного енергетичного сектору, який в майбутньому планується інтегрувати з енергоринком країн Європейського Союзу, назва якого – ENTSO-E (об'єднує операторів 23 країн). Приваблюють високі вимоги до якості та надійності роботи європейської енергосистеми, тому це важливо запровадити і в Україні.

Повноцінний доступ до лібералізованого енергоринку європейських країн вигідний ще й тому, що за поставлену туди продукцію завжди платять вчасно та ще й твердою валютою. Але перш ніж єдина енергосистема України інтегрується в загальноєвропейську, потрібно перш за все модернізувати зношені вкрай потужності енергокомпаній, електричних підстанцій, ліній електропередач – Главком писав про це http://glavcom.ua/articles/27684.html.

Питання в тому, чи дійсно влада збирається реанімувати процес інтеграції об'єднаної енергосистеми України з енергосистемою ENTSO-E (колишня назва UCTE), розпочатий ще 20 років тому. А чи, можливо, в черговий раз лише імітує здійснення реформ в енергетиці? Наша держава давно могла б отримувати додаткові валютні доходи, що вимірюються сотнями мільйонів, а то й мільярдами доларів щороку за рахунок експорту своєї електроенергії (річний обсяг експорту з «Бурштинського енергоострова» досягав $600 млн).

Потрібно віддати належне, що енергетична громада активно підштовхує владу до конкретних дій. Зокрема, наприкінці червня Київський інститут енергетичних досліджень (КІНЕД) зібрав на своїй конференції високоповажних експертів, керівників західних компаній, послів держав та представників ЄС та Енергетичного Співтовариства, які фахово пояснили, що необхідно зробити для практичної інтеграції з енергетичними системами країн Центральної Європи. Міністр Демчишин також побував на цьому заході.

На переконання учасників конференції, Україна повинна визначитися, яким чином вона планує розвивати свої енергомережі щонайменше до 2024 року та з'ясувати перешкоди, що заважають інвестувати в розвиток енергетики? Які перспективи інтеграції нашої енергосистеми з загальноєвропейською ENTSO-E? Яким чином здійснюватиметься інтеграція мереж України та Молдови? Які можливості відкриваються для розвитку ринку електроенергії України?

В унісон до поставлених на конференції запитань Арсеній Яценюк анонсував запуск в тестовому режимі нової моделі ринку електроенергії. Водночас не забув нагадати Володимирові Демчишину, що, цитую, «у вересні відрапортуєте про готовність системи до наступного опалювального сезону».

Пережити зиму буде вкрай складно, адже безнадійно сподіватися на теплу погоду другий рік поспіль. Запасів вугілля на проходження опалювального сезону на

складах теплових електростанцій на середину липня – лише 1,5 млн тонн, тоді як до середини жовтня потрібно накопичити 3,5–4 млн тонн. Щоправда, міністр чомусь вирішив, що вистачить і 2,5 млн тонн.

Вуглевидобуток в Україні катастрофічно падає, тому доводиться імпортувати. За даними Державної фіскальної служби, протягом січня-червня Україна імпортувала вугілля на суму $858 млн з Росії, США, Австралії та інших країн.

Не краща ситуація і з газом – до середини липня в підземні сховища закачано 12,3 млрд кубометрів, тоді як потрібно закачати до опалювального сезону 19 млрд кубометрів. Технологічно це можливо, а от де взяти кошти на закупівлю імпортного газу – це проблема.

З приходом холодної осені почнеться черговий аврал з опаленням та електропостачанням, але взяті на себе зобов'язання перед Європою виключають можливість забути про необхідність реформування енергоринку.

«Закон про енергоринок має відповідати 72-ій Директиві 3-го енергетичного пакету. Після ратифікації угоди про Асоціацію з ЄС наприкінці 2014 року уряд повинен рухатися в цьому напрямку, тобто, виконувати не лише вимоги Енергетичного Співтовариства, а й умови Угоди про Асоціацію з ЄС», – вважає Світлана Голікова.

ПРОВАЛЕНИЙ ПЛАН ДІЙ ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ ЕНЕРГОРИНКУ

Діючий в Україні гуртовий ринок електроенергії не витримує критики. В умовах конкуренції працюють лише теплові електростанції (ТЕС), а регулювання ринку здійснює НКРЕКП під тиском владних структур. Часто рішення приймаються кулуарно, на користь лише наближених до влади структур. За таких умов не може бути й мови про інтеграцію нашої енергосистеми з європейською.

Вже згадувалося, що 2014 року вступив у дію закон, що запроваджує нову модель функціонування гуртового енергоринку України, спрямований на стимулювання конкуренції енергетичних підприємств.

Щоб закон почав діяти не лише на папері, попередній Кабінет Міністрів розробив План підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону «Про засади функціонування ринку електричної енергії України». В Плані визначені міністерства та відомства, відповідальні за його виконання.

Скоріше за все, розроблений за часів Азарова План ляже в основу подібного документу – за умови, що парламент таки ухвалить ще один закон – тепер «Про ринок електроенергії».

Запровадження нових правил функціонування внутрішнього ринку електроенергії зумовлено тим, що Україна зобов'язалась реалізувати одну з ключових Директив ЄС про лібералізацію оптового ринку електроенергії (е/е), адже запроваджений в 90-их роках ринок за принципом єдиного казана давно став гальмом для розвитку енергетичних підприємств.

Відповідно до закону, повномасштабний ринок е/е мав бути запроваджений з першого липня 2017 року. Вищезгаданий План зобов'язує урядові структури до 1 червня 2017 року ухвалити рішення про реальну дату початку роботи лібералізованого ринку е/е. Для цього уряд має підготувати документацію: по-перше, щодо ринку двосторонніх договорів, по-друге, щодо ринку «на добу наперед», по-третє, щодо балансуючого ринку.

Згідно з Планом, до першого листопада 2014 року потрібно було здійснити заходи з метою підготовки законодавчих актів щодо імплементації вимог Директиви ЄС №2009/72/ЄС про загальні правила функціонування внутрішнього ринку електроенергії та Регламенту №714/2009 стосовно умов доступу до мережі транскордонної передачі електроенергії. Тобто, йдеться про те, щоб забезпечити рівне право для всіх підприємницьких структур, які хочуть здійснювати експорт електроенергії.

Планувалося також реорганізувати підприємства-постачальники електроенергії «шляхом виділення з їх складу структурних підрозділів з метою створення на їх базі підприємств, що виконуватимуть функції оператора ринку та гарантованого покупця в організаційно-правових формах». Урядовий План зобов'язував Міненерговугілля та інші міністерства виконати це до 1 березня 2014 року.

Планом було передбачено створення державної некомерційної установи – Фонду врегулювання вартісного дисбалансу (до 01.11.2015) – це ноу-хау розробників закону, фінансування яких здійснювалося структурами Ріната Ахметова. Цілком очевидно, що з приходом нової влади потрібно було доопрацювати закон, вилучивши з нього цей грабіжницький Фонд, фінансування якого планувалося здійснювати коштами атомної та гідроенергетики на користь теплової генерації, значна частина якої – у власності Ріната Ахметова.

Урядовий План передбачав реорганізацію підприємства, що здійснює диспетчерське управління об'єднаною енергетичною системою України, передачу електричної енергії магістральними електричними мережами, і створення системного оператора та електропередавального підприємства. Звісно, йдеться про реорганізацію НЕК «Укренерго», точніше, про її акціонування.

Ще рік тому Укренерго мало б закупити програмне та технічне забезпечення для функціонування балансуючого ринку тощо. Але про це нічого не відомо.

До першого листопада 2015 року уряд мав би призначити уповноважений банк ринку е/е. Можна спрогнозувати, що за право виконувати такі функції спалахне гостра боротьба, адже йдеться про річний товарообіг енергоринку в понад 160млрд грн. Сьогодні енергоринок обслуговує Ощадбанк.

До першого червня 2017 року планували визначити групи споживачів, ціни на е/е для яких регулюватиме НКРЕКП.

Запропонований План зобов'язує низку міністерств та відомств у тримісячний термін з дня набрання чинності вищезгаданого Закону, тобто, до першого березня 2014 року затвердити план заходів реалізації перехідного періоду.

Завершальним акордом урядового Плану стало зобов'язання розробити план розвитку енергетики України на наступні 10 років (починаючи з 2015 року) – цю роботу Міненерговугілля разом з іншими міністерствами та НКРЕКП мали б виконати до першого жовтня 2014 року.

Цілком очевидно, що, не зважаючи на презентацію ще одного закону про реформування енергоринку, влада повинна виконувати нині чинне законодавство. Тому презентація нової моделі не звільняє міністерство від відповідальності щодо запровадження вище перерахованих заходів.

Довідка:
Фінансові проблеми гуртового енергоринку України в 2014 році

Дані ДП «Енергоринок»

В 2014 році з Оптового ринку куплено електроенергії в обсязі 161,6 млрд кВт.год., що на 6 відсотків менше, ніж у 2013 році.

Обсяг купівлі електроенергії постачальниками для споживачів України (з урахуванням постачання на тимчасово окуповану територію Криму та міста Севастополь) зменшився на 5,6 відсотка і склав 152,4 млрд кВт.год.

Середня оптова ринкова ціна у 2014 році порівняно з 2013-м збільшилася на 13,7 відсотка і склала майже 830 грн. за 1 МВт. год.

При цьому:

– збільшився обсяг дотаційних сертифікатів – з 37,6 млрд. грн. до 40,8 млрд. грн.. і склав 29,6 відсотка у структурі середньої ціни;

– середня ціна закупівлі електроенергії у виробників у 2014 році склала 521,8 гривні за 1 МВт.год. Порівняно з 2013 роком ціна збільшилася на 12,9 відсотка.

Збільшення ціни закупівлі електроенергії відбулося по всіх категоріях виробників.

Середня ціна продажу електроенергії постачальникам з урахуванням експорту у звітному році порівняно з минулим роком збільшилася на 12,8 відсотка і склала 577,3 гривні за 1 МВт.год.

Протягом 2014 року ДП "Енергоринок" за сприянням Ради ОРЕ, Міненерговугілля та НКРЕКП вживалися заходи для забезпечення повних розрахунків за електроенергію з виробниками та НЕК "Укренерго". І зокрема, за допомогою такого механізму як залучення кредитних коштів.

У 2014 році підприємство збільшило свій кредитний портфель відновлювальних кредитних ліній на 400 млн. гривень. На тепер загальний обсяг кредитних ліній складає 3,4 млрд. гривень.

Крім цього, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України ДП "Енергоринок" додатково залучило 2 млрд. гривень для погашення заборгованості за електроенергію січня–жовтня 2014 року перед ТЕС з метою подальшого спрямування цих коштів на оплату вугільної продукції для потреб теплових електростанцій, крім тих, що розташовані в районах проведення антитерористичної операції.

Повернення зазначених 2 млрд гривень передбачається за рахунок збільшення кошторису оптового постачальника, що призведе до додаткового навантаження на вартість товарної продукції у 2015 році.

Згідно зі зверненнями виробників і на виконання постанов НКРЕКП в 2014 році ДП "Енергоринок" залучило кредитних ресурсів на загальну суму 11,3 млрд. грн., з яких повернуто 8,9 млрд. гривень. Відсотки за користування кредитними ресурсами у розмірі 582,7 млн. грн. сплачені своєчасно.

Всього заборгованість за залученими кредитами на кінець 2014 року склала 5,4 млрд гривень.

Зважаючи на нерівномірну та неповну оплату товарної продукції постачальниками електроенергії, ДП "Енергоринок" змогло розрахуватися з виробниками та НЕК "Укренерго"на 92,2 відсотка проти 98,3 відсотка у 2013 році.

У 2014 році ДП "Енергоринок" згідно з розрахунком сплатило до загального фонду держбюджету збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну та теплову енергію у сумі майже 3 млрд гривень.

Рівень розрахунків за електроенергію, закуплену постачальниками у ДП "Енергоринок" у 2014 році, склав 93,4 відсотка від вартості товарної продукції. Це на 4,2 відсотка менше аналогічного показника 2013 року.

При цьому, рівень поточної оплати постачальниками за регульованим тарифом зменшився порівняно з 2013 роком на 6,9 відсотка та склав 91,1 відсотка від вартості товарної продукції.

Сума коштів, недоотриманих ДП "Енергоринок" у 2014 році, склала 7,4 млрд гривень, що на 3,9 млрд грн більше, ніж у 2013 році.

При цьому, більше ніж 80 відсотків від суми заборгованості, а це 6 млрд грн, припадає лише на 5 компаній: «Дніпрообленерго», «Донецькобленерго», «ЛЕО», «РЕМ» та «ПЕМ–Енерговугілля».

На погіршення розрахунків зазначених компаній вплинули події, які відбуваються в зоні проведення антитерористичної операції, а також неповні розрахунки підприємств вугільної промисловості та житлово-комунального господарства.

Причиною значного збільшення рівня заборгованості за електроенергію, закуплену на ОРЕ, є неповні розрахунки кінцевих споживачів електроенергії з її постачальниками. Рівень розрахунків споживачів у 2014-му склав 94,5 відсотка.

Заборгованість споживачів за електроенергію перед постачальниками з початку 2014 року збільшилася загалом на 39,2 відсотка або 5,3 млрд грн і станом на 1 січня 2015 року її загальний обсяг досяг 18,7 млрд гривень.

У 2014 році дебіторська заборгованість за електроенергію минулих періодів погашена на суму майже 1,1 млрд. гривень, що у два рази менше, ніж у 2013 році.

Заборгованість ДП "Енергоринок" погашена на загальну суму 1,5 млрд гривень.

Загальний обсяг дебіторської та кредиторської заборгованості за електричну енергію збільшився. Так, дебіторської – на 6,7 млрд грн і станом на 1 січня 2015 року становила 22,1 млрд гривень; кредиторської – на 4,6 млрд грн і станом на 1 січня 2015 року склала 17,3 млрд гривень.

І це без врахування фінансових зобов'язань ДП "Енергоринок" по залученому кредиту в сумі 2 млрд грн, а також по облігаціях в сумі 1,5 млрд грн, погашення яких передбачено у 2018 році.

ДП "Енергоринок" вживалися заходи щодо зменшення дебіторської та кредиторської заборгованості. Для цього підприємством у 2014 році відповідно до законодавства України проводилася претензійно-позовна робота.

Додаток:
Дані ДП «Енергоринок»: Динаміка цін продажу електроенергії в Оптовий ринок електроенергії виробниками

Найменування показника	Період поставки	
	з 11.06.2015 по 20.06.2015	Наростаючим підсумком з 01.06.2015
	грн./МВт.г	грн./МВт.г
Середня ціна продажу електроенергії в ОРЕ виробниками	**681.33**	**689.44**
в тому числі:		
ДП "НАЕК "Енергоатом"	423.4	423.68
ГК ТЕС	849.87	862.16
ГЕС, крім ГЕС, щопрацюють за "зеленим тарифом"	921.79	935.79
Виробники, що працюють за "зеленим тарифом"	6792.98	6331.51
в тому числі:		
ГЕС	*2792.13*	*2794.31*
ВЕС	*2623.8*	*2623.8*
СЕС	*10371.1*	*10346.08*
Виробники е/е з біомаси	*2873.7*	*2873.7*
ТЕЦ та інші	1562.16	1548.33

ТВОРЧІСТЬ НАШИХ ЗЕМЛЯКІВ

НЕСКОРЕНИХ ДУХ ГОРЯН

Це світлій пам'яті Любомира Кузьміна присвячено вірша:

Здригнулося Славсько, затужили гори,
Прийшло у Карпати невимовне горе,
Герой за Вкраїну життя положив,
Так мало на білому світі прожив.
Чекали з АТО його жінка, дитина,
Друзі, знайомі, велика родина,
Та тільки додому він сам не прийшов,
В труні повернувся вкраїнський герой...

Приказка «Коли говорять гармати, музи мовчать» – не для наших бойків, не для українців. У доробку поетів – щодня нові вірші, пронизані болем за втраченими Героями і, водночас, нескореністю духу українських патріотів, вірою в перемогу добра над злом.

Шановний читачу! Ми пропонуємо тобі вірші поетів нашого славного гірського краю. В них – роздуми, почуття, віра, надія, любов, доля України і її народу, патріотизм, незламність, сила духу...

Молімося! Єднаймося! Борімося! Захищаймо мир і спокій в Україні! Читаймо і пишімо вірші про Українських Героїв та прославляймо їхні подвиги, бо вони того варті!

Галина ЛЕСЬКО,
Сколівщина

* * *

Оксана РАДЕВИЧ-ГРАБОВСЬКА,
с.Тухля, Сколівщина

СЛАВА НАЦІЇ! СЛАВА ВКРАЇНІ!

Україно, вставай із колін,
Нас не зможе ніхто подолати!
Відбудуємо все із руїн,
Лиш було би кому будувати…
Доля гнула не раз і не два,
Била, мучила, катувала…
Мову нашу топтала Москва
І від люті, скажена, стогнала…
Бо не вирвати серце з грудей
У землі, яка любить співати,
Яка родить найкращих синів,
Щоб гордилася ними мати.
Чи є в світі такий ще народ,
У якого так серце палає?!
Через терни до вільних висот
З попелища й руїн воскресає!
Та не мириться «старший брат»,
Затісна йому стала хата…
І підступно московський кат
Убиває «молодшого брата»…
Кращий цвіт український поліг,
Куля клала і батька, і сина…
Та ніхто б заховатись не міг,
Коли кров'ю стікала Вкраїна!
Серце плаче – аж мозок болить…
Їм би жити, мужніти, кохати…
Ще до когось кохана спішить,
А когось виглядає ще мати…
Хтось дружину в надії лишив,
Інший сина чи доню покинув…
Ще учора … життя він любив,
А сьогодні … поліг … загинув…
Крики, відчай з усіх сторін
І … смертельно-кривава руїна…
Глухо стогне церковний дзвін…
За синами ридає Вкраїна.
Вже не боляче… Добре там –
Вартовою Сотнею в небі…
Ти ж, народе, навіки затям:
Вони гинули тільки за тебе!
Чи було їх тоді тільки сто?..
Небо знає, та ніби не чує…
І не відає правди ніхто,
Лиш Господь їхні душі рахує…
Вони моляться хором за нас…
Їх оплакує вся Україна…
Знай же, кате, настане твій час
Перед Божим судом на колінах!
За невинно пролиту кров,
За страждання і чорні хустини…
Що то гроші?.. Влада?.. Любов?..
Найцінніше – життя людини!
Україночько, рідна моя,
Не журись, підростає вже сила!
Загартує їх слава твоя –
Українська ж їх мати зростила!
Синьо-жовтий наш стяг майорить!
Нас багато, усі ми – єдині!
Хай сміливо й велично звучить:
– Слава нації! Слава Вкраїні!!!

ЛИСТ ЗАХИСНИКУ УКРАЇНИ

Дорогий солдатику! Патріоте! Друже!
Ми Тобі, ріднесенький, дякуємо дуже
За незламну стійкість, мужність і відвагу,
За несхитну віру і тверду присягу!
Ти відважний воїн, Ти Герой народу,
Борешся за спокій, гідність і свободу!
Ти стоїш за правду, за Вкраїну-неньку,
За дітей, за внуків, за матір стареньку…
Знаю: було важко, але Ти тримався,
Із боїв кривавих знову піднімався!..
Вірю: переможеш, бо Господь з Тобою,
Він благословляє правдою святою!
Слово Кобзареве хай Твій дух гартує!
«Борітеся – поборете..!» – серденько карбує!
Хай почує москалота наші думи-«квіти»:
«Чия правда, чия кривда і чиї ми діти»!
Вже недовго, рідний, скоро перемога!
Чуєш? Пахне рутою-м'ятою дорога…
Кличе хлібом-сіллю, манить рідна хата…
Виглядає синочка посивіла мати…
Повертайся швидше! Повертайсь, солдате!
Всі Тебе чекають, Сину, Батьку, Брате!
Моляться за Тебе українські діти,
Щоб могли співати, вчитися, радіти!..
О Всевишній Отче і Пречиста Мати,
Хай живими вернуться всі наші солдати!
Щоб Вкраїна-мати знову вільна стала,
У добрі, здоров'ї й щасті процвітала!!!

* * *

Михайло ХРАПКО, голова Старосамбірського міського осередку Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т.Г.Шевченка

БАНДЕРІВЦЯМ

Я пам`ятаю вас, в гурті дівчат стояли
У сорок сьомому, уже після війни.
На сам Великдень «Вородай» співали,
Обперши автомати до стіни.

А після «Вородаю» – «Ще не вмерла…»
Дзвеніло в нас під хатою в селі.
Моя матуся сльози рясні втерла
І ми раділи, хоч були малі.

Я більше вас не бачив, вас не стало
Моїх сусідів – хлопців із УПА.
Де ваше серце битись перестало?
З чиєї зброї куля йшла сліпа?

Ох, скільки вас лягло кістками
В Карпатах наших, у темних борах!
Ще більше вас замучено з роками
На допитах, у тюрмах, таборах.

За що? Злочин який вчинили
Ці люди молоді у себе на землі?
За те, що Україну над усе любили
Й казали, що чужинці – москалі.

Хто пережив усі знущання й тюрми,
Хто виживши усім смертям на зло,
Їм заспівати «Ще не вмерла…»
У Києві це «кодло» не дало.

Звертаюся до вас – катів наших нащадки,
Що спадкували все від них до тла,
Люцифере, й твої старі солдатки.
І конотопська відьма супер зла!
За сім десятків років їхні жертви
Волають вже давно про помсту до небес,
А на землі їм просто так не вмерти,
На них чекаю Нюрнберзький процес.
16 жовтня 2005 року

ГЕРОЮ НЕБЕСНОЇ СОТНІ БОГДАНУ СОЛЬЧАНИКУ

Богдан – це ім`я Богом дане
Людині, сину нашої землі,
Яка вже натерпілася тиранів
Чужих, своїх і горе-москалів.

З дитячих літ учився пізнавати,
Де щира правда, де гіркий обман,
І посвятився правду захищати,
Знав: тяжко буде йти проти поган.

Та він ішов упевнено і стрімко:
В науці досягнув високих знань,
Ще в 19 років Київських студентів
Він за свободу вивів без вагань.

Життя людське – у вічній круговерті,
На десять років старшим став Богдан,
Та знову й знову москалі уперті
Тітушок шлють на київський Майдан.

Не може він сидіти, склавши руки,
Й читати лекції з історії студентам,
Коли над Києвом літають чорні круки
І «Беркут» тут від горе-президента.

Богдан у Києві. Вже чути крики,
Беззбройні люди падають на брук.
О, владоможці! – нелюди безликі,
Це все робота ваших брудних рук.

І раптом постріл – Богдан упав,
Не стало сина України,
Він вже її героєм став, –
Не стало у батьків дитини.

Лежить Герой наш під калиною,
Що посадив раніше його тато,
З усмішкою неповторимою,
В якій любові так багато…

* * *

Лідія МЕЧЕРЖАК, с.Тухля

В ТВОЄ МАЙБУТНЄ ВІРЮ, УКРАЇНО!

Розповісти я хочу, Україно,
Тобі про те, як я люблю тебе,
Люблю і пишну, і в страшних руїнах,
Коли червоне твоє небо голубе…

Я хочу побажати, Україно,
Для тебе доленьки і щастя без кінця,
Я мрію, щоби ти, моя єдина,
Була вже без тернового вінця!..

Я хочу, Україно, щоб ти знала
Про те, як тихо плачу уві сні
Я над тобою… Доля розпинала
Тебе нещадно – біль твій у мені…

Тому ти маєш знати, Україно,
Що не покину в мить тебе важку…
Ти мусиш жити, моя солов'їна,
Утри з лиця сльозу оту тремку!

Утри й не плач – тебе чека майбутнє:
Майбутня доля і майбутня вись…
Попереду чекає незабутнє
На тебе щастя!.. Рідна, усміхнись!

Забудь про сльози і печаль гіркую,
Адже й для тебе щастя в світі є!
Ніколи більше я не засумую:
В майбутнє світле вірую твоє!

Я хочу вірити в майбутнє те, Вкраїно,
В якому – щастя, радість і любов…
Я знаю: зацвітеш ти, Батьківщино,
Ми не допустимо розп'яття твого знов!

В твоє майбутнє вірю, Україно!
Все зміниться на краще, знаю я,
Бо ти для нас – єдиная країна,
В якій ми всі – немов одна сім'я!!!

* * *

Наталка РОМАШКО, Сколівщина

ПАМ'ЯТІ ЗАГИБЛИХ СОЛДАТІВ

Колись матуся вишивала вправно
Маленькі хрестики на полотні…
І ми, сім'єю, в гарних вишиванках,
Ішли до церкви у святкові дні.

Висить у шафі вишита сорочка…
Та не одягне вже її мій брат,
Йому б – женитись, сина ростить, дочку…
Та, ба, загинув у АТО солдат.

Уже він вивчивсь, мріяв працювати,
На це не зважила страшна війна,
Він мир пішов для мене захищати,
Поліг в бою, його більше нема.

Приходить в дім до нас його кохана,
Годинами альбом перегорта,
До серця тулить братикові знимки,
Мовчить, ридає, сльози пролива.

А мама, в чорному, сидить у Інтернеті,
Все, що писав там, перечитує щодня,
І ревно молиться за сина,
І побивається: «Чому його нема?»

А батько наш? Лежить тепер в лікарні,
Його, під Пісками, поранило в АТО,
Тому, коли в труні привезли брата,
Його разом із нами не було.

Я до останнього ще думала – це сон,
Брат мій повернеться, зайде до хати.
Та тут звучить: «В труні лежить герой,
Не пожалів за мир життя віддати!»

Від цього дня нема у мене брата,
Нема вкраїнського солдата…
Не для війни ростила сина мати
Та довелось в землю його віддати.

Минатимуть роки, і я старіти стану,
А брат мій вічно буде молодим,
Життя віддав за Україну,
Вона завжди пишатиметься ним!

* * *

Ганна КЛИМОВИЧ, с.Тухля

МОЯ УКРАЇНА

Моя Украïна – барвінок хрещатий,
Лози виноградної грона,
Любистком духмяним заквітчана хата,
У лузі калина червона.

Моя Украïна – Славутич Дніпро,
Дунай повноводий і сонячний Крим,
Карпати високі, діброви широкі,
Безкраї степи, синьоока Волинь…

Моя Украïна – хліб-сіль на столі,
Лани золотої пшениці,
В осінньому небі ключі-журавлі,
Весняні громи-блискавиці.

Моя Украïна – невпинная битва
Батьків і дідів за вольную волю…
Шевченкове слово гостре, як бритва,
У чистому полі тополя…

Моя Украïна – стрільці січові,
Що в смертнім пекельним двобої
Голови склали, життя положили
За нашу свободу з тобою.

Моя Украïна – герої УПА,
Біліють по схронах їх кості…
Від згадки про них комуністи ще й досі
Зубами скрегочуть від злості.

Моя Украïна – Чорнобиля дзвони,
В душі незагоєна рана…
Голодомору очі голодні
І пам'ять бентежна Афгана…

Моя Украïна – молитва до Бога,
На долю рушник вишиваний…
Моя Украïна – мій смуток-тривога,
Розстріляна Сотня Майдану…

Закінчення. Початок на 6-й стор.

Наступне число газети вийде 20 серпня 2015 року.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь,
головний редактор – Марія Базелюк.
Редакційна колегія Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: ФОП Брацюнь С.І. Філія ГУ по м.Києву та Київській обл. № 10026/0195.
АТ «ОЩАДБАНК». МФО 322669
ЕДРПОУ 2305606776
№26003500849590(UAH)

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 14 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9